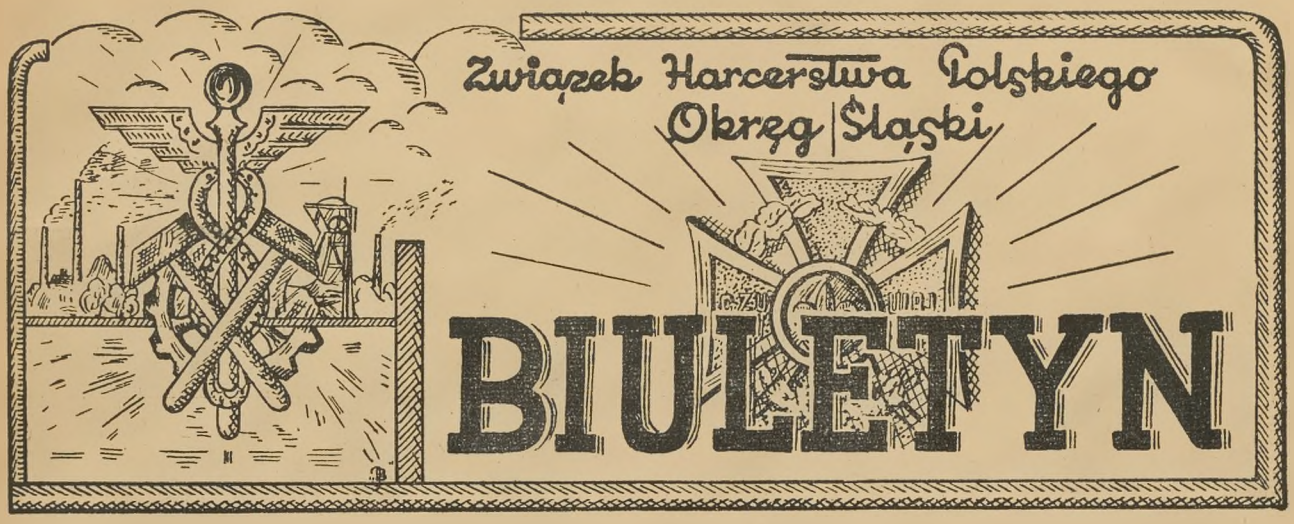

ROK III KATOWICE, MARZEC 1939 r. Nr. 3

ZARZĄD OKRĘGU.

OKÓLNIK
z dnia 2 marca 1939 roku.

Zarząd Okręgu Śląskiego Związku Harcerstwa Polskiego zawiadamia, że

Zjazd Walny Okręgu Śląskiego
Związku Harcerstwa Polskiego

odbędzie się w sobotę, dnia 25 marca 1939 r. w Chorzowie, w sali Domu Ludowego Polskiego przy ul. Sienkiewicza 5 z następującym porządkiem dziennym:

Godz. 15.00 Obrady w komisjach:
a) K. P. H., b) Harcerek, c) Harcerzy.

Godz 17.00 Otwarcie Zjazdu.
1. Zagajenie — wybór prezydium Zjazdu
2. Referat programowy
Przerwa.
3. Odczytanie protok. z ostatniego Zjazdu Walnego
4. Sprawozdanie Zarządu Okręgu, Komendantów Chorągwi, Komisji Rewizyjnej, Harcerskiego Sądu Honorowego i odczytanie wniosków
5. Dyskusja nad sprawozdaniami
6. Udzielenie absolutorium
7. Zatwierdzenie budżetu na rok 1939
8. Wybory uzupełniające do Zarządu Okręgu, wybór Komisji Rewizyjnej i Harcerskiego Sądu Honorowego
9. Wolne wnioski.

Wnioski na Walny Zjazd Okręgu.

Termin składania wniosków na Walny Zjazd Okręgu upływa z dniem 14. III. br.

Uprawnieni

W myśl par. 40 p. 1 i 2 Statutu ZHP. w Zjeździe Walnym Okręgu biorą udział:

a) hufcowe i hufcowi,

b) harcmistrzynie i harcmistrze, działaczki i działacze, pełnoletnie podharcmistrzynie i pełnoletni podharcmistrze o ile wywiązali się z obowiązków organizacyjnych,

c) kierownicy lub zastępcy kierowników zarejestrowanych w Głównej Kwaterze kręgów starszoharcerskich,

d) przewodniczący lub zastępcy przewodniczących Kół Przyjaciół Harcerstwa zarejestrowanych w Zarządzie Okręgu,

e) członkowie Zarządu Okręgu, Komisji Rewizyjnej, Harcerskiego Sądu Honorowego, komendant i komendantka Chorągwi, przewodniczący Zarządów Obwodów oraz obwodowi kierownicy K. P. H.

CZUWAJ!

Sekretarz Z. O.:
(—) Mgr L. Sylwester
działacz

Przewodniczący Z. O.:
(—) Adw. M. Chmielewski
działacz

Biblioteka Śląska

OKÓLNIK
Zarządu Okręgu Śląskiego Z. H. P. z dnia 14 III. 1939 roku
W SPRAWIE PRAC KOMISJI SPOŁECZNEJ.

Komisja Społeczna Z. O. Śl. podaje do wiadomości list okólny Głównej Kwatery Harcerzy dot. warunków przyjęcia uczniów do zakładów i fabryk przemysłu wojennego, do których mogą być przyjmowani absolwenci szkół powszechnych wzgl. uczniowie szkół zawodowych.

C Z U W A J !

Sekretarz Z. O. — *(—) Mgr L. Sylwester* — *działacz*

Przewodniczący Z. O. — *(—) Adw. M. Chmielewski* — *działacz*

Z. H. P.
Główna Kwatera Harcerzy.

List okólny

Główna Kwatera Harcerzy podaje do wiadomości warunki oraz wykaz zakładów i fabryk przemysłu wojennego, do których mogą być przyjmowani absolwenci szkół powszechnych wzgl. uczniowie szkół zawodowych:

Warunki przyjęcia uczniów rzemieślniczych.

1. Uczniów przyjmuje kierownik zakładu zasadniczo na pierwszy rok praktyki.

2. O przyjęcie do zakładu (fabryki) ubiegać się mogą obywatele R. P. w wieku **od ukończonych 15-tu lat do nieprzekroczonych w dniu 1 lipca roku przyjęcia 16-tu lat i 6 miesięcy życia,** z ukończoną 7-mio względnie 6-cio klasową szkołą powszechną lub inną równorzędną.

3. W ciągu miesiąca kwietnia zakład podaje do wiadomości zainteresowanych, bądź drogą ogłoszeń w pismach, bądź za pośrednictwem władz szkolnych, o przyjmowaniu podań kandydatów na uczniów z wyszczególnieniem warunków przyjęcia i wzoru podania z załącznikami.

4. Podania o przyjęcie do zakładu wnoszą rodzice wzgl. prawni opiekunowie kandydatów w terminie **do dnia 1 maja** roku przyjęcia.

   Do podania należy załączyć:

   a) krótki życiorys kandydata, napisany przez niego własnoręcznie,

   b) świadectwo z ukończenia 7-mio wzgl. 6-cio klasowej szkoły powszechnej lub równorzędnej; w wypadku, gdy kandydat kończy szkołę powszechną w roku przyjęcia — ostatnią cenzurę półroczną ze szkoły;

   c) świadectwo ze szkoły zawodowej, o ile kandydat uczęszcza lub uczęszczał do takiej szkoły,

   d) metrykę urodzenia kandydata,

   e) dowód obywatelstwa polskiego rodziców lub kandydata wzgl. zastępczy stwierdzający złożenie podania o wydanie dowodu obywatelstwa,

   f) pisemne oświadczenie rodziców wzgl. prawnego opiekuna kandydata o znajomości warunków, w jakich uczeń po ew. przyjęciu do zakładu będzie się szkolił oraz zgodę na odbycie przez ucznia praktyki,

   g) wypełniony kwestionariusz,

   h) dowody stwierdzające okoliczności, które decydują w myśl instrukcji o pierwszeństwie w przyjęciu, o ile opiekun prawny powołuje się na nie (dotyczy dzieci kawalerów Virtuti Militari, Krzyża Niepodległości, inwalidów wojennych),

   i) zobowiązanie rodziców, względnie prawnych opiekunów, że w razie zapotrzebowania syna (wychowanka), po wyzwoleniu na czeladnika oddadzą go do służby ochotniczej w wojsku, oraz pozostawią w wojsku w charakterze podoficera zawodowego, w grupie specjalistów w myśl postanowień Działu II Wytycznych.

Wykaz zawodowych szkół i kursów przy zakładach przemysłu wojennego.

1. Gimnazja zawodowe:

Pryw. 3-letnie gimn. mechaniczne Państwowej Wytwórni Uzbrojenia przy Fabryce Karabinów w Warszawie.

Pryw. 3-tetnie gimn. mechaniczne Państwowe Wytwórni Uzbrojenia przy Fabryce Broni w Radomiu.

Pryw. 3-letnie gimn. mechaniczne Państwowej Wytwórni Uzbrojenia przy Fabryce Amunicji w Skarżysku.

Pryw. 3-letnie gimn. mechaniczne Państwowej Wytwórni Uzbrojenia przy Fabr. Amunicji Nr 2 w Dąbrowie-Bór.

Pryw. 3-letnie gimn. mechaniczne Państwow. Zakł. Tele - i Radiotechniczn. w Kazimierzu Dolnym.

Pryw. 3-letnie gimn. mechaniczne Południowych Zakładów w Stalowej Woli.

Pryw. Męskie Gimn. Mechaniczne Podlaskiej Wytwórni Samolotów (Biała Podlaska).

2. Dzienne szkoły dokszt. zawodowe:

Prywatna Męska Dzienna Szkoła przy Państw. Zakładzie Tele- i Radiotechnicznych w Warszawie.

Dokształcająca Zawodowa Szkoła Warsztatów Portowych Marynarki Wojennej w Gdyni.

Dokształcająca Zawodowa Szkoła przy Zbrojowni Nr 2 w Warszawie.

Dokształcająca Zawodowa Szkoła (Metalowa) przy Zakł. Amunicji „Pocisk" S. A. Warszawa.

Dokształcająca Zawodowa Szkoła przy Wytw. Polskich Zakł. Optycznych S. A. Warszawa.

Dokształcająca Zawodowa Szkoła Obróbki Metali Tow. Szkół Pracy Twórczej — Warszawa.

Dokształcająca Zawodowa Szkoła przy Tow. Starachowickich Zakł. Górniczych S. A. w Starachowicach

Dokształcająca Zawodowa Szkoła Państw. Zakł. Inżynierii przy Fabr. Kabli Nr 1 w Ursusie.

Dokształcająca Zawodowa Szkoła Państw. Zakł. Inżynierii przy Fabr. N 2 w Warszawie.

Dokształcająca Zawodowa Szkoła Państw. Zakł. Lotn. Wytwórni Płat. Nr 1 — Okęcie-Paluch.

Dokształcająca Zawodowa Szkoła Państw. Zakł. Lotn. Wytwórni Silników Nr 1 — Okęcie-Warszawa.

Dokształcająca Zawodowa Szkoła przy Wytwórni „Avia" — Warszawa.

Dokształcająca Zawodowa Szkoła dla rzemieślników Parku 1 Pułku Lotn. — Warszawa-Okęcie.

Dokształcająca Zawodowa Szkoła dla rzemieślników Parku 2 Pułku Lotn. — Kraków.

Dokształcająca Zawodowa Szkoła dla rzemieśln. Parku 3 Pułku Lotn. — Poznań.

Dokształcająca Zawodowa Szkoła dla rzemieśln. Parku 4 Pułku Lotn. — Toruń.

Dokształcająca Zawodowa Szkoła dla rzemieśln. Parku 5 Pułku Lotn. — Lida.

Dokształcająca Zawodowa Szkoła dla rzemieśln. Parku 6 Pułku Lotn. — Lwów.

Dokształcająca Zawodowa Szkoła dla rzemieślników C. W. L. Nr 1 — Dęblin.

Dokształcająca Zawodowa Szkoła przy Południowych Zakł. w Stalowej Woli (dla junaków).

Dokształcająca Zawodowa Szkoła przy Południowych Zakł. w Stalowej Woli (dla młodocianych).

3. Kursy dokształcające zawodowe:

Prywatne Męskie Kursy Obróbki Metali przy Tow. Szkó Pracy Twórczej w Warszawie.

Prywatne Męskie Kursy Dokształc. Zawodowe Parku 5 Pułku Lotn. — Lida.

Prywatne Męskie Kursy Dokształc. Zawodowe C. W. L. Nr 1 — Dęblin.

Prywatne 2-letnie Męskie Kursy Instruktorskie Wiecz. przy Fabryce Aminicji w Skarżysku.

Ze względu na doniosłe znaczenie kształcenia zawodowego harcerskiej młodzieży robotniczej i wiejskiej, jak również ze względu na wartość takiego wykształcenia i jednoczesny dający się dotkliwie odczuwać brak wykwalifikowanych rzemieślników-specjalistów. — Główna Kwatera Harcerzy zaleca Druhom Komendantom Chorągwi i Hufcowym dokładne i dość częste informowanie terenu o powyższych sprawach, przypominając o terminach składania podań etc.

Jednocześnie Główna Kwatera Harcerzy wyjaśnia, że podania należy składać bezpośrednio do kierownictw (dyrekcji) wymienionych zakładów i fabryk przemysłu wojennego, a nie do M. S. Wojsk., które podań nie załatwia i pozostawia takowe bez odpowiedzi.

Wskazanym jest, aby podania te Druhowie Hufcowi zaopatrywali w swoje opinie i wysyłali do odpowiednich zakładów grupowo.

CZUWAJ!

Szef Głównej Kwatery Harcerzy

(—) *Tadeusz Borowiecki*
harcmistrz

Wyciąg z „Regulaminu drużyny".

Zezwolenie na założenie drużyny

„Zezwolenie na założenie drużyny może otrzymać osoba dająca gwarancję należytego wypełnienia przyjętego na siebie obowiązku oraz poprowadzenia nowozałożonej drużyny aż do chwili mianowania drużynowego, posiadającego kwalifikację wymienione w pkt. 22. Zezwolenia udziela na piśmie właściwy hufcowy, gdy istnieją warunki rozwoju dla drużyny; jeśli zaś drużyna ma być zakładana na terenie szkoły, wówczas, za uprzednią zgodą dyrekcji (kierownictwa) szkoły".

ORGANIZACJA HARCEREK.

ROZKAZ
Komendantki Śl. Chorągwi Harcerek z dnia 26 lutego 1939 r.

Do Drużynowych Śląska Zachodniego.

Witam jaknajserdeczniej wszystkie Druhny i życzę radosnej i twórczej pracy na powierzonych sobie placówkach.

I. Sprawy organizacyjne:

a) Przyjmuję do Chorągwi następujące hufce, wchodzące w skład obszaru Śląska Zachodniego: Cieszyn, Frysztat, Trzyniec, Jabłonków, Karwina, Orłowa i Bogumin.

b) Przydzielam do Obszaru Śląska Zachodniego hufiec Bucze i Wisła.

II. Sprawy osobowe:

1. Zatwierdzam następujący skład Komendy Obszaru:

hm. Kuśnierzewska Irena — Komendantka Obszaru
phm. Jendryszczykówna Wanda — Zastępczyni Komendantki Obszaru,
phm. Poloczkówna Bronisława — Członkini Komendy Obszaru,
phm. Kabotówna Anna — Członk. Kom. Obszaru,
hm. Zielinowa Helena — Członk. Kom. Obszaru,
phm. Nowakowska Genowefa — Członk. Kom. Obszaru,
phm. Handkówna Irena — Członk. Kom. Obszaru.

Mianowania:

2. Powierzam obowiązki komedantek hufców:

cieszyńskiego — phm. Nowakowskiej Genowefie
trzynieckiego — phm. Kabotównie Annie
jabłonkowskiego — dh. Walasównie Janinie
frysztackiego — dh. Kaszubiance Irenie
karwińskiego — dh. Makułance Annie
orłowskiego — dh. Dudkównie Czesławie
bogumińskiego — phm. Handkównie Irenie

Czuwaj!

(—) hm. *Zofia Tworkowska*
Komendantka Chor. Harc.

ROZKAZ
Komendantki Śląskiej Chorągwi Harcerek L. 7. z dnia 7. III. 1939 r.

I. Sprawy organizacyjne.

1. Rozwijam w drużynę: Zastęp organizacyjny w Krzyżkowicach, drużynowa Zofia Trznadlówna. — Zastęp organizacyjny w Pszowie, drużynowa J. Godajówna.

2. Zawieszam w pracy I drużynę w Czerwionce i III. w Rydułtowach.

3. Likwiduję I drużynę w Ćwiklicach.

4. Nowe drużyny. Przyjmuję do Chorągwi na próbę: Gromadę zuchową w Orzeszu, drużynowa Hildegarda Skiwianka. — Gromadę „Leśnych Ludków" w Bobrownikach, druż. Helena Nowakówna. — Zastęp organ w Radzionkowie, druż. Zofia Drzewiecka.

II. Sprawy osobowe.

1. Zatwierdzam następujące komendy hufców:

a) rydułtowskiego: zast. hufcowej, J. Kupkowa — sekr. i skarb., Z. Trznadlówna — zast. sekr., Godajówna — zast. skarb., Brachaczkówna

b) hufca jabłonkowskiego: Przyboczna i bibliot., phm. B. Poloczkówna — sekr. Wł. Ciochówna — skarbn. J. Kaczmarska.

2. Zaczynam próbę drużynowej zuchów: Klarze Pyczance, Halinie Kuczyńskiej, Stanisławie Malczewskiej, drużynowej harcerek Genowefie Góralczykównie.

3. Kończę próbę: Anieli Jantosównie — Kamińskiej, Adeli Spałkównie, Agnieszce Piksównie.

4. Powierzam obowiązki drużynowej: Zast. org. w Boguminie, phm. Irenie Handkównie. Zast. organiz. w Boguminie szkoła powsz., Janinie Nalewajczance. Zast. org. w Pudłowie, Felicji Gabryelskiej. Zast. org. w Dziećmorowicach, Marcie Bieńkównie. Zast. org. w Lutyni, phm. Wandzie Jendryszczykównie. Zast. org. i grom. zuchowej w Skrzeczoniu, Kawównie. Druż. st. dziewcząt w Skrzeczoniu, Gertrudzie Popkównie Zast. org. w Wierzbicy, Zofii Mikucie. Zast. org. w Zabłociu, Alojzie Kołtuniównie. Grom. zuch. w Zabłociu, Elżbiecie Zmełtej. Zast. org. w Cieszynie zach. Kornelii Sznapkównie. Zast. organ. przy szkole zawod. w Cieszynie, phm. Marii Ksykównie. I. druż. w Cierlicku, Pelagii Radziszewskiej. Zast. org. w Cierlicku, Annie Frankównie. Drużyny w Błędowicach, Helenie Firlance. Zast. org. w Domasłowicach, Helenie Mrukównie. 1. druż. w Dzięgielowie, Bolesł. Legierskiej. Zast. org. w Mistrzowicach, Annie Cienciałównie. Zast. org. w Żywocicach, Michalinie Zieleniównie. Zast. org. w Dąbrowie Śląskiej, Joannie Dąbrowskiej. Grom. zuch. w Dąbrowie Śląskiej, Marii Szybowskiej. Druż. w Karwinie, Annie Bartuicównie. Druż. w Karwinie, Marii Hanusównie. Grom. zuch. w Karwinie, Franciszce Brodziance. Zast. org. w Karwinie, Marii Golesznej. Drużyny st. dziewcząt i zast. org. w Karwinie, Elżbiecie Mikulance. Grom. zuch. w Karwinie szk., Elżbiecie Wiktorównie. Zast. org. przy szkole wydz. i szkole powsz. w Karwinie, Annie Makulance. Grom. zuch. w Łąkach, Buryszównie. Zast. org. w Jabłonkowie, phm. Anieli Udzielowej. Zast. org. w Łomnej Dolnej, Jadwidze Głowackiej. Zast. org. w Jaworzynce, Czesławie Prętkiej. Zast. org. Mostach Śl., Marii Kawulokównie. Grom. zuch. w Mostach Śl., Wł. Ciochównie Grom. zuch. w Mostach Śl., Natalii Dudkównie. Grom. zuch. w Mostach Śl, Janinie Kaczmarskiej. Grom. zuch. w Piasku, Annie Szatkowskiej. Zast. org. w Piasku, Kamili Jaykównie. Grom. zuch. w Istebnej, Marii Popkiewiczównie. W Łazach: I druż. Czesławie Dudkównie. Zast. org., Wandzie Stefańskiej. 1 grom. zuch., Janinie Dudkównie. II grom. zuch, Marcie Duławiance. W Orłowej: Zast. org., Annie Żakównie. Zast. org., Wandzie Romikównie. Zast. org., Ludomirze Brannej. 1 grom. zuch., Wandzie Piskorkównie. W Pietwałdzie: Zast. org., Jadw. Gardy. Zast. org. Gizeli Penkalance. 1 grom. zuch., Henryce Sadlejównie. W Porębie: I druż., Bronisławie Ostruszkównie. I grom. zuch., Zofii Wenczyńskiej. W Rychwałdzie: Zast. org., Kazimierze Gawrońskiej. Zast. org. st. dziewcząt, Annie Muchównie. Zast. org. w Polskiej Lutyni, Knoblochównie. Zast. org. w Suchej Średniej, Michalinie Krawczykównie. I druż. w Szumbarku, Annie Kocurównie. W Trzyńcu: Druż. wędr., Annie Pietroszkównie. Druż. szkolnej, Zofii Chmielewskiej. Druż. szk., Karolinie Hadejównie. Zast. org., Agnieszce Łupińskiej. W Gnojniku: Grom. zuch., Marii Holeksiance. Druż. Eugenii Gajdziance. W Oldrzychowicach: Zast. org., Annie Pindorównie. Druż. Łucji Reszczyńskiej. W Olbrachcicach: Zast. org. Janinie Migdalewiczównie. Grom. zuch., Annie Sotnickiej. Druż. w Bystrzycy, Marii Kiszance. Druż. w Dobracicach, Elżbiecie Balonównie. Zast. org. w Żukowie, P. Danysiównie. Grom. zuch. w Bystrzycy, Annie Bietównie. Druż. w Końskiej i zast. org. w Kanadzie, Annie Kabotównie. Zast. org. w Gródku, Helenie Szlauerównie. VI druż. w Hajdakach W., Hildegardzie Waleczkównie. Druż. st. dziewcząt w Lublińcu, Marii Wardzalance. I druż. w Woźnikach, Zofii Gorczycównie. Druż. przy Pedagogium w Katowicach, Annie Dudziakównie. Gromady zuch. w Cieszynie, Marii Chodajównie. Frysztat: Grom. zuch., Baliszównie Oldze. Zast. org., Kopycińskiej Janinie. Zast. org. st. dz., Kaszubiance Irenie. Zast. org. w Raju, Męcińskiej Zofii. Grom. zuch. w Raju, Joachimczyk Pelagii. Grom. zuch. w Darkowie, Świżance. Zast. org. w Starym Mieście, Palącej. Zast. organ. w Kończycach Małych, Bogdanowiczównie. Zast. org. w Zebrzydowicach, Frankównie Janinie.

5. Zwalniam z obowiązków drużynowej: I druż. w Czerwionce, E. Pilorzównę. III druż. w Rydułtowach, Annę Orszulikową. 1 druż. w Dąbrówce Małej, St. Malczewską. VI druż. w Hajdukach, Martę Scheithauerównę. Grom. „Leśnych Ludków" w Lublińcu, Marię Majtasównę. III druż. w Cieszynie, M. Buzkównę-Wegertową. Grom. zuch. w Cieszynie, Szlauerównę i M. Gawlasównę.

6. Urlopy. Udzielam urlopu do dnia 1. IX. 39 r. Z. Mazankiewiczównie, w pracy zastąpi ją Helena Korczyńska.

III. Odprawy drużynowych:

1. Odprawa drużynowych harcerek, wędrowniczek i st. harcerek. Zwołuję na 2 kwietnia odprawę drużynowych harcerek, wędrowniczek i starszych harcerek do Katowic. Zbiórka na podwórzu Domku Harcerskiego, ul. Szafranka o godz. 10.

Program odprawy zostanie przesłany łącznie z zaświadczeniami na przejazd ulgowy.

Druhny, które będą zmuszone wysłać na odprawę zastępczynie, a również te, które zechcą zabrać na odprawę przyboczne, powiadomią o tym wcześniej Komendę Chorągwi, by można było i dla nich przesłać zaświadczenie na ulgowy przejazd.

2. Odprawa drużynowych zuchów odbędzie się w Cieszynie Wschodnim w dniu 16 kwietnia r. b. — Wyjazd z Katowic o godzinie 6 minut 9. Druhny z dalszych miejscowości mogą przyjechać w sobotę. W dniu tym przewidziany jest „kominek zuchowy". Noclegi zapewnione. (Wyjazd z Katowic o godzinie 15 minut 26 i o 17.32).

Program odprawy:

Dnia 15. IV.	godz. 18	Kominek zuchowy,
„ 16. IV.	„ 9—10	Msza św.,
	10—11	Zagajenie i referat „Rola sprawności w gromadzie i moment ich przyznania",
	11—12.30	Zbiórka zuchowa (zdobywanie sprawności wskazidrogi, oprowadzanie drużynowych po Cieszynie przez zuchy),
	12.30—14	Przerwa obiadowa,
	14—15	Referat „Obrzędowość w Gromadzie",
	15—16	Referat „Kolonie zuchowe, omówienie wytycznych pracy na koloniach",
	16—17	Piosenki i gry zuchowe,

IV. Różne.

Unieważniam krzyż harcerski nr 789 CXV, zgubiony przez dhnę Barbarę Niedziałkowską — nr 496 CVII, zgubiony przez dhnę Janinę Oleksinównę.

2. Przepisy mundurowe. W związku z instrukcją mundurową podaną w poprzednim biuletynie ustalam, że harcerkom Chorągwi Śląskiej wolno nosić płócienny mundur tylko jednoczęściowy.

3. Kurs opiekunów (ek) kolonii i półkolonii. Wojewódzki Komitet Pomocy Dzieciom i Młodzieży organizuje w Boguminie 6 tygodniowy kurs dla młodzieży męskiej i żeńskiej, poświęcony zagadnieniom opieki i wychowania dzieci na koloniach i półkoloniach. Kurs rozpocznie się około 15. IV. b. r. Warunkiem przyjęcia na kurs jest ukończenie 7 klas szkoły powszechnej i wiek ponad 17 lat.

Opłata za kurs wynosi 30 zł wraz z utrzymaniem w internacie. W wypadku niezamożności będzie przysługiwała zniżka w opłacie, względnie zwolnienie z opłaty.

Po ukończeniu kursu przez kandydatów (ki) wojew. Komitet przewiduje zatrudnienie ich na koloniach i półkoloniach w charakterze przodowników (czek) (drużynowych).

Zgłoszenia należy przesyłać przez Komendę Chorągwi do dnia 15 marca. Do zgłoszenia dołączyć własnoręcznie napisany życiorys i świadectwa szkolne. Polecam zainteresowanie się tą sprawą i wyszukanie odpowiednich kandydatek z pośród starszych dziewcząt.

CZUWAJ!

(—) hm. *Zofia Tworkowska*
Komendantka Chor. Harcerek

Komunikat Śląskiej Chorągwi Harcerek

Włączenie drużyn Śląska Zachodniego do Śl. Chorągwi Harcerek.

Dnia 26 lutego 1939 r. odbyło się w Cieszynie Zachodnim przekazanie Chorągwi Śląskiej przez Główną Kwaterę Harcerek jednostek organizacyjnych Śląska Zachodniego, oraz zbiórka instruktorskiej drużyny „Wichrów".

Program zbiórki:

1. Raport zastępów drużynowych hufców Śląska Zachodniego i drużyny instr. „Wichrów".
2. Sprawozdanie z pracy harcerskiej na Zaolziu w czasie okupacji czeskiej t. j. do 1. X. 1938 r. phm. W. Jędryszczykówna.
3. Charakterystyka pracy harcerek w tymże okresie — hm. Janina Tworkowska — Kierowniczka Wydz. Zagr. G.K.H.
4. Sprawozdanie z pracy Pogotowia Harcerek — hm. A. Piotrowska, Kierowniczka Leczn. — Wych. Zakładu w Rabsztynie, w zastępstwie dhny hm. J. Łapińskiej.
5. Raport przed druhną Marią Wocalewską hm. R. P. delegatką G. K. H. i przekazanie przez nią pracyKomendantce Chorągwi Śląskiej.
6. a) ćwiczenie — „zobrazujcie kierunek Waszej pracy na Śląsku Zachodnim". W ćwiczeniu tym z-py hufcowych Chor. Śl. oraz delegatki G.K.H. dołączyły się do z-pów drużynowych Śl. Zach.
   b) Zbiórki poszczególnych zastępów drużywych.

Przerwa obiadowa.

7. Zbiórka drużyny instruktorskiej „Wichrów".

W przemówieniu swym dhna Maria Wocalewska, hm. R. P., delegatka G.K.H., zaznaczyła, że przed 20 laty zgłosiła się do niej, gdy była Naczelniczką G.K.H., wspólnie z delegacją, instruktorka śląska, jako pierwszy zwiastun bliskiego przyłączenia ziemi Śląskiej do Polski. Obecnie przez jej ręce przechodzi rozkaz o włączeniu drużyn Śląska Zachodniego do Chor. krajowej.

Dhna Maria Wocalewska jest ogromnie wzruszona prostym zestawieniem tych dwu momentów, które mówią same za siebie.

Sprawozdanie ze zbiórki sprawnych Chor. Śl. w dniu 4 grudnia 1938 r.

Wobec bliskiego terminu zbiórki sprawnych Chor. Śląskiej, podajemy sprawozdanie ze zbiórki w dniu 4 grudnia 1938 r.

Komenda Śląskiej Chorągwi Harcerek, chcąc przystąpić do realizacji stopnia wędrowniczki, wysunęła w swoim programie rocznym uzupełnienie i zrównanie stopni w zastępach starszych dziewcząt. Chodzi mianowicie o to, aby uzupełnić i wykończyć w drużynach stopień samarytanki wzgl. starszej ochotniczki, aby można w następnym roku przystąpić do całkowitego realizowania stopnia wędrowniczki.

Drugim etapem programu pracy Komendy Chor. jest specjalizacja dziewcząt według zainteresowań.

Komenda Chorągwi pomaga poszczególnym hufcom w urządzaniu kursów z zakresu gospodarstwa domowego, przygotowania do zawodu, jak i przygotowa-

nia do obrony kraju. Sama Komenda też, urządza kursy specjalizacji, a przede wszystkim stara się o szkolenie instruktorek specjalności.

W czasie wakacji odbyły się obozy specjalności samarytańskiej i łączności. Sprawdzianem specjalizacji była zbiórka sprawnych, a to: samarytanek, łączności i wychowania fizycznego w dniu 4 grudnia 1938 roku zwołana przez Komendę Chorągwi.

Na zbiórkę przybyły uczestniczki kursów wakacyjnych (samarytańskiego i łączności), jak również delegatki poszczególnych drużyn.

O godz. 9 zebrały się druhny na podwórzu przy Domku Harcerskim, gdzie podzieliły się według specjalności: Elżbiety Blachnickiej — samarytańska, Mildony Szafranówny — łączność, Łucji Kubackiej — w.f.

Po podziale nastąpił raport, który odebrała dhna hm. Zofia Tworkowska, Komendantka Chor. Harcerek. Uczestniczek było 71. Po raporcie odśpiewano „Hej naprzód do pracy pionierzy" i przystąpiono do prac w poszczególnych grupach.

Grupa Samarytańska podzieliła się na 3 grupy, które miały dokonać wywiadów na terenie Katowic:

1. Jak Wojewódzki Zakład Higieny wpływa na podniesienie stanu zdrowotności na Śląsku ?
2. Jak pracują Ośrodki Zdrowia w Katowicach ?
3. P.C.K. w Katowicach jego cele i zadania ?

O godzinie 12 grupa samarytańska zebrała się w lokalu Komendy celem omówienia wywiadów. Po omówieniu nastąpiło wzajemne porozumienie się co do pracy w swoich drużynach. Następnie dziewczęta otrzymały program sprawności higienistki społecznej celem przeprowadzenia tejże w drużynach. Otrzymały również wskazówki co do urządzenia kursów i ćwiczeń z ratownictwa.

Po przerwie obiadowej grupa samarytańska miała ćwiczenie, sprawdzające pomoc w nagłych wypadkach. Podzieliły się na 3 grupy i otrzymały następujące ćwiczenia:

1. Upozorować w Komendzie Śl. Chor. Harcerek wybuch i przygotować kilka placówek z rannymi.
2. Udać się na miejsce wypadku, udzielić pierwszej pomocy, a w razie potrzeby odtransportować rannych do punktu opatrunkowego.
3. Urządzić punkt opatrunkowy w Domku Harcerskim.

Po ćwiczeniach nastąpiło omówienie.

Wnioski z omówienia: a) mało samodzielności w organizowaniu ćwiczeń sprawdzających, wskutek czego trudno jest ocenić faktyczne umiejętności druheń ćwiczących.

b) konieczność częstego urządzania podobnych ćwiczeń w zastępach.

Grupa łączności podzieliła się na 4 mniejsze zastępy, które wyruszyły na następujące ćwiczenia:

1. Wynalezienie pomieszczenia dla 60 osób na terenie Katowic, mając na uwadze: a) ich zakwaterowanie, b) wyżywienie w przeciągu miesiąca, c) środki lokomocji, d) środki ochronne, e) środki porozumienia się z Warszawą.
2. Sporządzenie czasu odjazdów i przyjazdów wszystkich środków lokomocji z Katowic do Cieszynia, Warszawy, Bogumina, Wodzisławia i Chorzowa, zaopatrzywszy każdy środek przejazdu ceną.
3. Wyśledzenie wskazanego łącznika nieprzyjacielskiego. Z jego zachowania wnioskować cel jego przyjazdu, obserwację osób, z którymi się spotykał, i których odwiedzał.
4. Z Placu Wolności w Katowicach sporządzić szkic w kierunku dróg rozchodzących się z niego — zaznaczyć ich klasę i miejscowość, do których prowadzą, w promieniu 5 klm.

Grupa łączności po przerwie obiadowej zebrała się w Domku Harcerskim, gdzie zostały omówione ćwiczenia.

Wnioski z omówienia:

a) brak przekonania co do celowości i ważności wykonywanych ćwiczeń,

b) w niektórych zastępach brak szybkiej orientacji.

Grupa w. f. udała się do sali gimnastycznej, gdzie instruktorka przeprowadziła następujące ćwiczenia:

1. Musztra
2. Ćwiczenia przygotowawcze do gier: siatkówki, piłki granicznej, hazeny.
3. Zabawy i gry ruchowe, przygotowujące do podanych gier.
4. Fragmenty z danej gry.
5. Pląs „Wesele".

Grupa w. f. otrzymała na popołudniowej odprawie wskazówki do pracy na swoim terenie. Omówiono następujące tematy:

1. Program z działu w. f. na rok 1938/39
2. Zadania referentki w. f. hufca
3. Literatura w. f., jaką należy przestudiować
4. Jak zdobyć sprzęt w. f.
5. Jak prowadzić kurs dla sprawnych w. f. drużyn, kurs winien się rozpocząć w każdym hufcu w połowie stycznia 1939 r.

Wnioski z odprawy.

1. Zwołanie zbiórki sprawnych w okresie wiosennym.
2. Każda grupa specjalności ma przygotować punkt dla całości odprawy.
3. Dołożyć starań, aby jaknajwięcej druheń pojechało na obozy specjalności Komendy Chor. Śląskiej.
4. Nawiązanie kontaktu między drużynami, a instruktorkami specjalności.
5. Unikać wszelkich ćwiczeń sztucznych i nieaktualnych w życiu drużyn. a natomiast bardzo starannie obmyślać ćwiczenia przed zbiórką, aby były celowe i związane z życiem.

O godzinie 15,45 wszystkie grupy sprawnych zebrały się razem i podzieliły się wrażeniami, zaśpiewały kilka piosenek i niektóre zgłosiły swą gotowość do wyjazdu na placówki. Pogotowia Harcerek na Zaolziu.

O godzinie 16-tej odprawę zakończono śpiewem i hasłem „Czuwaj".

Komunikat Wydziału Wychowania Gospodarczego.

W lutym br. została otwarta Pracownia Krawiecka przy hufcu harcerek w Szopienicach.

Pracownia Krawiecka Komendy Śląskiej Chorągwi Harcerek w Katowicach.

W Domku Harcerskim przyjmuje po cenach przystępnych zamówienia na mundury instruktorskie z przepisowego materiału, sprowadzonego z G. K. H.

Cena 1 m wełny na mundur instruktorski 19,— zł.

Zgłoszenia należy kierować wprost do Pracowni Krawieckiej Harcerek, Katowice (Domek Harcerski), ul. Szafranka 5.

Okólnik Wydziału Starszyzny do druhen drużynowych.

W związku z rozkazem Naczelniczki Harcerek l. 1 z dnia 10 stycznia 1939 r. zachodzi konieczność posiadania pewnej specjalności przez każdą harcerkę. Każda z nas musi być przydatna do służby. (Patrz Skrzydła z dnia 15 stycznia).

Mamy szerokie zainteresowania, umiemy zwykle wiele ale po trochu. Najczęściej nie posiadamy żadnej **umiejętności**. Życie obecne wymaga od nas posiadania przynajmniej jednej. Akcja Pogotowia wykazała sprawność i wartość naszej organizacji. Ale czy każda z nas była gotowa ? Gdyby teraz powołano nas do Służby, czy każda z nas wie gdzie jest jej miejsce ? I z czym zgłosi się ? Dziś już dobre chęci to mało, dziś trzeba umiejętności.

Każda więc harcerka musi świadomie dążyć do pogłębienia wybranej specjalności. (Dziewczyna zarówno jak drużynowa). Wyzyskać tu trzeba pracę w drużynie, pracę indywidualną, inne harcerskie i nieharcerskie fachowe kursy, wiadomości, które już posiadamy.

1. Dla dziewcząt organizujemy kursy sprawnościowe Komenda Chorągwi pójdzie tu chętnie z dużą pomocą (każdy kurs należy zgłosić, a bezpośrednio po ukończeniu przysłać krótkie lecz dokładne dane statystyczne).
2. Dziewczęta tak przeszkolone, szczególnie typy instruktorskie, kierować należy na obozy specjalności Chorągwi i hufców.
3. Po takim przeszkoleniu harcerki muszą pogłębić wiadomości na kursach **fachowych**.
4. Typy instruktorskie skierować następnie na kursy metodyczne.
5. Przyboczne, nawet drużynowe czynne, drużynowe, które teraz lub dawniej przestały prowadzić drużyny, lub też chcą zmienić charakter pracy, winny zgłosić swój udział w odpowiednim obozie specjalnym hufca, Chorągwi, G. K. H. potem przejść odpowiedni kurs fachowy i metodyczny.

Dotąd obozy specjalności były mało obsyłane. Zwykle podobno bez tych dziewcząt nie mogą się odbyć obozy drużyn itp. Jednakże po kursie wniosą one wiele nowych elementów do życia hufca, drużyny i wobec tego zarówno drużyna jak i hufiec więcej zyskują wysyłając je na kursy niż wcielając je we własne obozy. Każdy hufiec winien szkolić przynajmniej 2 harcerki w zakresie danej specjalności, by praca w hufcu szła w tym kierunku.

Ogłoszone specjalności nie wyczerpują możliwości istnienia nowych. Należy i trzeba tworzyć specjalności zależne od potrzeb terenu i możliwości.

Dotąd posiadamy nastepujące specjalności:

1. gospodarczą,
2. samarytańską,
3. administracyjną,
4. wychowania fizycznego,
5. łączności.

Kształcenie Drużynowych (koniecznie przeczytać „Kształcenie Starszyzny" i śledzić tam postępy swojej pracy). Próba drużynowej dzieli się na dwa etapy:

1. na obozie drużynowych lub kursie metodycznym na Buczu,
2. praca w terenie, zwizytowana przez instruktorkę Chorągwi.

Należy zaliczyć:

a) Prowadzenie drużyny lub gromady.
b) Pracę w Hufcu.
c) Pracę nad sobą.
d) Zapoznanie się z lekturą harcerską.

Drużynowa zaczynająca pracę winna nadesłać do Komendy Chorągwi zobowiązanie drużynowej. Po zaczęciu ewentualnie zakończeniu próby przysłać książeczkę służbową do zanotowania tego.

Każda drużynowa jeśli chce utrzymać pracę wychowawczą i nad sobą, na poziomie i żywą, nie może mieć „martwych lat", t. zn. lat, w których by nie brała udziału w jakimkolwiek obozie lub kursie. W każdym roku jeśli nie prowadzi własnego obozu, powinna wziąć udział w obozie innej drużyny, hufca, specjalnym, wycieczce instruktorskiej lub zgłosić Chorągwi swój udział w obozach Chorągwi, Głównej Kwatery lub zagranicznych. Biorąc udział w takich obozach wnosimy dorobek na teren naszych Chorągwi i powiększamy swój własny. Co roku Główna Kwatera Harcerek i inne Chorągwie szukają instruktorek do współpracy w akcji letniej. Nasza Chorągiew zgłasza bardzo niewiele sił, bo brak chętnych kandydatek. Druhny, jeśli nie muszą prowadzić obozów własnych drużyń, mało jeżdżą na obozy, a są to przecież najmocniejsze i najpiękniejsze momenty w życiu harcerskim. Po zmęczeniu, zapracowaniu życiem codziennym, musimy nabrać zapału, radości i zaczerpnąć z własnych przeżyć materiału do dalszej pracy.

Druhny, które skończyły próbę drużynowej, mają dalsze możliwości przed sobą, a mianowice: kształcenie się na instruktorki specjalności lub podharcmistrzynie. Wszystkie te stopnie począwszy od próby drużynowej są już stopniami instruktorskimi i wymagają: 1) fachowego przygotowania, 2) zainteresowań wychowawczych.

Szkolenie instruktorek specjalności opisano wyżej. Próba podharcmistrzyni jest umieszczona w „Kształceniu Starszyzny" i tam omówiona.

Nie wolno nam stanąć na jakimś etapie, powiedzieć, że dość pracy nad sobą i dla drugich. W takim momencie wycofujemy się z liczby czynnych obywateli państwa polskiego, przekreślamy się same jako harcerki. Życie nasze musimy dalej kształtować w myśl następnych prób nie bacząc, że inni odpadli. Chcąc zdobyć jakiś stopień, musimy przeczytać wymagania danej próby na początku, nie pod koniec jej zdobywania, by stwierdzić — „jaka szkoda, że przedtem tego nie czytałam".

Czytelnictwo:

Na terenie naszej Chorągwi jest zupełnie niedoceniona jego wartość. Gdy mówi się na ten temat jako przyczyny podawane są finansowe trudności. Ale po krótkiem zastanowieniu się każda z nas przyznałaby, że większość nie robi żadnych wysiłków w zaradzeniu temu.

Kto korzysta z biblioteki Chorągwi? A jeżeli te nieliczne osoby wypożyczą książkę, czy zwracają ją szybko po przeczytaniu, by inne mogły z niej korzystać? Rok cały Chorągiew usiłuje już wszelkimi sposobami ściągnąć książki, które wysłano w teren i jak dotąd w wielu wypadkach i bezskutecznie.

Czy wyzyskane są możliwości posiadania książek harcerskich w biliotekach szkolnych i T. C. L., które bardzo chętnie wiele z nich zakupią? Czy macie w drużynach takie zastępy, które wspólnym drobnym zarobkiem, składką minimalną wspólną na ten cel kupują rocznie choć jedną, dwie książki harcerskie, które naprawdę są tanie (przeciętnie od 60 gr. do 2,50 zł.)

Ile jest zastępów i drużyn, które za tak niewielką sumę jak 4.— zł rocznie prenumerują „Na Tropie", „Skauta", „Skrzydła" czy „Brzask".

Na 427 drużynowych i instruktorek w naszej Chorągwi tylko 95 prenumeruje „Skrzydła" co jest przecież obowiązkiem każdej drużyny i instruktorki. Co wy na to? A przecież tam są wszystkie wiadomości, rozkazy i nowości, przecież tam macie szukać rady w trudnościach i wypisywać się o swoich kłopotach i zdobyczach.

ORGANIZACJA HARCERZY.

ROZKAZ

Komendanta Śląskiej Chorągwi Harcerzy l. 24 z dn. 15. III. 1939 r.

(Uwaga: Rozkaz l. 23 z dnia 15 lutego 1939 r. otrzymali tylko Hufcowi.)

Na Wieczną Wartę.

†

Dnia 17 lutego 1939 roku zmarł w szpitalu wojskowym w Warszawie po ciężkiej chorobie Harcerz Orli

śp. Jesionek Henryk

członek Kręgu starszoharcerskiego im. B. Chrobrego w Załężu.

CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI!

1. Zmiany organizacyjne.

d) w Drużynach:

1. dotychczasową 1 d. h. im. St. Żółkiewskiego w Nikiszowcu w drodze organizacyjnej zmieniam na 1 d. skautów,

2. dotyczasową 2 d. h. im. Ks. Konst. Damrota w Piekarach Śl., zamieniam na 2 drużynę skautów.

3. resztę zmian zamieszczono w pktcie 11 f) i a) stronica 12, 13.

f) przyjęcia:

przyjmuję w poczet drużyn chorągwi: drużynę zuchów „Ślęzan" w Lublińcu.

g) rozwiązania:

1. rozwiązuję krąg starszoharcerski w Rudzie Śl.

j) różne:

drużynie skautów w Piekarach Śl. przydzielam numer 5-ty i zatwierdzam patrona Tadeusza Kościuszkę.

2 Mianowania.

Mianuję:

a) w Komendzie Chorągwi:

1. Wydział Organizacyjny — ref. drużyn będących pod opieką „Rodziny Kolejowej" — H. R. Martyniak St., ref. książeczek służbowych — ćwik Jońca Alojzy,

2. Wydział starszoharcerski — członkiem wydziału — phm. Malcher Jerzy.

b) w Hufcach:

Jabłonków — zastępca — vacat, ref. drużyn zuchów — hm. Ratajczak Zygmunt, ref. drużyn harcerzy — phm. Kotas Jan, ref. drużyn skautów — phm. Fójcik Władysław, ref. starszoharcerski — phm. Motloch Jan, skarbnik i sekretarz — ćwik Raszyk Józef.

c) w Kręgach:

2. p. o. kierownikiem kręgu starszoharcerskiego w Chwałowicach — ćwik Tkocz Alfred, Krąg starszoharcerski w Brzezince — wyw. Stolorz Alojzy.

d) w Drużynach:

1. drużynowymi: 9 d. sk. im. T. Kościuszki w Chwałowicach — phm. Brachman Konrad, 3 d. h. im. Karola Miarki w Mikołowie — phm. Krawczyk Tadeusz, 3 d. h. im. Zawiszy Czarnego w Piekarach Śl. — phm. Wicik Piotr.

2. p. o. drużynowymi: 1 d. z. „Dzielne Zuchy" w Siemianowicach Śl. — ćwik Gierszner Stefan, 9 d. z. w Chwałowicach — ćwik Motyka Gerhard, 2 d. z. „Białe Orły" w Łaziskach Górnych — h. R. Wilczek Maks, druż. zuchów przy Ośrodku Harc. w Górkach Wielkich — dhna Paciorkówna Anna, 1 d. z. im. A. Mickiewicza w Rybniku wyw. Kalabis Izydor, d. z. „Łazickie zuchy" w Łaziskach Górnych — wyw. Pojda Ryszard, 3 d. h. im. T. Kościuszki w Siemianowicach — wyw. Pieczka Jerzy, 2. d. h. im. St. Czarnieckiego w Nikiszowcu — ćwik Hardt Werner, 1 d. h. im. St. Staszica w Siemianowicach — ćwik Ciba Gerhard, 1 d. h. im. Stalmacha P. w Łaziskach Górnych — ćwik Reś Konstanty, 9 d. h. im. T. Kościuszki w Chwałowicach — wyw. Kożdoń Jan, 4 d. h. im. B. Chrobrego w Szopienicach — h. o. Ficek Ryszard, 6 d. h. im. Józ. Poniatowskiego w Wodzisławiu — ćwik H. Hasek, 1 d. h. im. A. Mickiewicza w Rybniku — wyw. Rachuj Paweł, d. sk. im. Ks. Damrota w Piekarach Śl. — h. o. Swatek Michal, 1 d. sk. im. T. Kościuszki w Łaziskach Górnych — ćwik Mendecki Gerhard, 1 d. sk. im. A. Mickiewicza w Rybniku — h.o. Jasny Karol, 1 d.sk. im. Staszica w Siemianowicach — ćwik Gluzek Józef, 1 d. sk. Stalmacha w Skoczowie — h. o. Kempny Wiktor.

f) Różne.

1. Komisję na stopnie do Harcerza Rzeczypospolitej włącznie i sprawności przy hufcu w Orłowej w następującym składzie:

przewodniczący — hm. Dr. Kohutek Ludwik,
zastępca — phm. Miętus Stefan,
członkowie: — hm. Dal Franciszek,
hm. Ciochoń Karol,
phm. Kożbiał Klemens,
phm. Wyczółkowski Michał,
h. R. Żyła Józef,
h. R. Sporysz Czesław.

2. Komisję na Harcerza Rzeczypospolitej przy hufcu w Nowej Wsi w poniższym składzie:

przewodniczący — hm. Rostek Antoni,
zastępca — hm. Tomanek Rudolf,
członek — phm. Wyciślik Stanisław.

3. Komisję na stopnie do Harc. Rzeczypospolitej włącznie i sprawności przy hufcu w Karwinie w następującym składzie:

przewodniczący — hm. Bielan Leopold,
zastępca — hm. Piszczek Józef,
członkowie: — hm. Guzowski Wł.,
hm. Szurman Adolf,
phm. Sacha Alojzy,
phm. Stała Rudolf,
ćwik Maroszczyk Ludwik,
ćwik Ryba Józef.

4. Kierownikiem szczepu harcerzy im. St. Staszyca w Siemianowicach — phm. Imiolczyk, kierownikiem szczepu w Łaziskach Górnych — h. R. Wilczek Maksymilian, kier. szczepu harcerzy w Koszęcinie — ćwik Janeczka A.

5. Kapelan środowiska harcerskiego w Piekarach Śl. — h. o. ks. Werner Ernest.

3. Zwolnienia.

Zwalniam:

a) w Komendzie Chorągwi:

1. Wydział organizacyjny — ref. drużyn będących pod opieką „Rodziny Kolejowej" — phm. Twardela Paweł, ref. książeczek służbowych — hm. Skrzypek Franciszek.

c) w Kręgach:

Krąg starszoharcerski w Brzezince — hm. Buhl Augustyn.

d) w Drużynach:

1 d. sk. im. P. Stalmacha w Skoczowie — hm. Tendera Paweł, 6 d. h. im. ks. J. Poniatowskiego w Wodzisławiu — h. R. Słanina Ryszard, 4 d. h. im. B. Chrobrego w Szopienicach — phm. Głodek Alfons, 1 d. h. im. P. Stalmacha w Łaziskach Górnych — ćwik Luks Alojzy, 2 d. h. im. St. Czarnieckiego w Nikiszowcu — phm. Tomala Franciszek, 3 d. h. im. K. Miarki w Mikołowie — h. o. Rzepka Edward, 3 d. h. im. Zawiszy Czarnego w Piekarach Śl. — dh Studencki Władysław.

4. Pochwały.

Wyróżniam hufce: Bogumin, Brzeziny, Frysztat i Żory za nadesłanie materiałów statystycznych na 1-go stycznia 1939 r. w całości bez potrzeby jakichkolwiek uzupełnień.

9. Urlopy.

Udzielam urlopu organizacyjnego phm. Świeżemu Emilowi, (hufiec Siemianowicki) na czas od 1 marca do 1 września 1939 r. celem poratowania zdrowia.

11a. Przyjęcie Kręgów Starszoharcerskich.

Podaję do ogólnej wiadomości, że rozkazem z dnia 30 grudnia 1938 r. przyjąłem w poczet kręgów starszoharcerskich chorągwi, następujące kręgi:

1. Krąg starszoharc. im. J. Poniatowskiego w Chorzowie,
2. „ „ w Katowicach II (Bogucice),
3. „ „ w Małej Dąbrówce,
4. „ „ im. Harcmistrza J. Hały w Knurowie,
5. „ „ im. Zawiszy Czarnego w Siemianowicach Śl.,
6. „ „ im. kpt. W. Larysza w Radzionkowie,
7. „ „ im. Ks. Bończyka w Suchej Górze,
8. „ „ w Murckach,
9. „ „ w Wyrach,
10. „ „ im. St. Żółkiewskiego w Bielszowicach,
11. „ „ im. J. Pułaskiego w Rudzie Śl.
12. „ „ im. A. Mickiewicza w Rybniku,
13. „ „ im. A. Zgrzebnioka w Gotartowicach,
14. „ „ „Starych Żubrów" w Rybniku,
15. „ „ im. Zawiszy Czarn. w Rybniku 2,
16. „ „ im. St. Żółkiewskiego w Rybniku — Ligocie,
17. „ „ „Włóczęgów" w Katowicach,
18. „ „ im. A. Małkowskiego w Brzezinach Śl.
19. „ „ im. J. Poniatowskiego w Dąbrówce-Wielkiej,
20. „ „ Księży Kapelanów w Katowicach,
21. „ „ w Kochłowicach.

11b. Rok budżetowy.

Wyjaśniam, że rok budżetowy w jednostkach niższych a więc drużynach, kręgach i hufcach trwa od 1 września do 31 sierpnia następnego roku kalendarzowego. Polecam więc zastosować się do zarządzenia i książki kasowe zamykać z dniem 31 sierpnia.

Przy tej okazii przypominam, że opracowanie budżetu (planu czynności gospodarczych) winno obejmować też wyżej podany czasokres.

11c. Używanie pieczątek okrągłych.

Zwracałem już kierownikom prac uwagę i czynię to powtórnie, że pieczątki okrągłej **nie wolno** używać do stemplowania pism małej wagi. Można nią stemplować jedynie dokumenty, rachunki i pisma o charakterze urzędowym do władz.

11d. Przyznanie próby drużynowego.

Na podstawie kursu i przeprowadzonej próby oraz protokółów, niżej wymienionym przyznaję:

a) próbę drużynowego zuchów:

1. ćwik	Pampuch Bogdan	— hufiec	Mikołów,
2. dhna	Paciorkówna Anna	— „	Cieszyn
3. dh.	Duży Jan	— „	Rybnik
4. dh.	Węglorz Jan	— „	„
5. dh.	Motyka Gerhard	— „	„
6. dh.	Ilk Hubert	— „	„

b) próbę drużynowego harcerzy:

1. h. o.	Biegański Wacław	— hufiec	Mysłowice
2. ćwik	Chrobok Fryderyk	— „	„
3. ćwik	Dziubkowski Henryk	— „	„
4. wyw.	Franik Franciszek	— „	„
5. młdż.	Dinter Gerhard	— „	„
6. młdż.	Garczyński Marian	— „	„
7. ćwik	Głowacki Wiktor	— „	Mikołów
8. młdż.	Hanschiłd Alfons	— „	„
9. ćwik	Szajkiewicz Roman	— „	Katowice I.
10. dh.	Chróst Alojzy	— „	Brzeziny Śl.
11. „	Labus Wilhelm	— „	„
12. „	Lasok Franciszek	— „	„
13. „	Październiok Jerzy	— „	„
14. „	Bartel Rudolf	— „	„
15. „	Pilarski Wiktor	— „	„
16. „	Gatnar Bolesław	— „	Rybnik
17. „	Lis Gerhard	— „	„
18. „	Herok Paweł	— „	„
19. „	Ignacy Alojzy	— „	„
20. „	Zając Jan	— „	„
21. „	Słomka Alfons	— „	„
22. „	Morgała Stanisław	— „	„
23. „	Nowak Alojzy	— „	„
24. „	Kożdoń Tadeusz	— „	„
25. „	Szulik Antoni	— „	„
26. „	Adamski Michał	— „	„
27. „	Fojsik Jerzy	— „	„
28. „	Grabiec Alojzy	— „	„
29. „	Znamierowski Roman	— „	„
30. „	Machulik Władysław	— „	„

c) próbę drużynowego skautów:

1. ml.	Klimowski Jan	— hufiec	Mikołów
2. dh.	Szymura Hieronim	— „	Rybnik
3. „	Kolosko Tadeusz	— „	„
4. „	Gołąbek Teodor	— „	„
5. „	Szönfeld Fryderyk	— „	Brzeziny Śl.

d) próbę z grupy st-harcerskiej:

1. dh.	Grobelny Alfred	— hufiec	Rybnik
2. „	Wycisk Jerzy	— „	„
3. „	Tkocz Alfons	— „	„

11e. Pogłówne.

Przypominam treść Rozk. Druha Naczelnika Harcerzy l. 3 z dnia 11 lutego 1935 r. (Wiad. Urzęd. Nr 32 1935) ustalającego pogłówne:

1. pogłówne młodzieży harcerskiej i skautowej wynosi 50 gr od chłopca — **wg stanu z dnia 1 stycznia 1939 r.**

2. pogłówne starszych harcerzy wynosi 1,50 zł od każdego st. harcerza.

3. zuchy pogłównego nie płacą.

4. Opłatę rejestracyjną płacą drużyny harcerzy, skautów i st. harcerzy po 5 zł — zaś gromady zuchów po 2,50 zł wpłacając je na konto Kdy Chorągwi Harcerzy P.K.O. Nr 305 853. Tylko przez P.K.O. a nie przekazem pocztowym.

5. I-sza rata pogłównego ma wpłynąć do Kdy Chorągwi **do końca marca 1939 r.**, zaś II-ga rata **do 15 maja 1939 r.**

6. St. harcerze bezrobotni, jak i młodzież, której ojcowie są zarejestrowani jako bezrobotni, mogą być zwolnieni z pogłównego, o ile drużyny i kręgi drogą służbową w nieprzekraczalnym terminie do dnia 31 marca 1939 r. złożą do Komendy Chorągwi wykazy bezrobotnych z odpowiednim wnioskiem. Wykazy muszą być poświadczone przez hufcowego.

11 f) Likwidacja akcji zestawień statystycznych na 1. I. 1939 r.

W związku ze składaniem zestawień statystycznych:

a) Zatwierdzam dokonane zmiany:

1. Hufiec Cieszyn — 4 d. h. im. Kilińskiego w Cieszynie na druż. skautową.

2. Hufiec Cieszyn — d. h. im. Łyska w Cieszynie na druż. skautową.

3. Hufiec Janów — 1. d. h. im. Żółkiewskiego w Nikiszowcu na druż. skautową.

4. Hufiec Mikołów — I. d. h. im. Poniatowskiego w Mikołowie na Krąg st. harc.

5. Hufiec Mikołów — d. h. im. Miarki w Piotrowicach na druż. skautową.

6. Hufiec Mikołów — d. h. im. Kościuszki w Wyrach na druż. skautową.

7. Hufiec Tarnowskie Góry — I. d. h. im. Janasa w Tarn. Górach na druż. skautową.

8. Hufiec Tarn. Góry — 16. d. h. im. Konarskiego w Tarn. Górach na druż. skautową.

9. Hufiec Tarn. Góry — 8. d. h. im. Zamojskiego w Suchej Górze na druż. skautową.

10. Hufiec Tarn. Góry — d. h. im. Bart. Głowackiego w Świerklańcu — przeniesiono do Nakła.

11. Hufiec Tychy — d. h. im. Sobieskiego w Czułowie na druż. skautową.

12. Hufiec Tychy — d. h. im. Kościuszki w Murckach na druż. skautową.

b) udzielam upomnienia za nienadesłane zestawienia:

1. Hufiec Imielin — d. h. im. Małkowskiego w Bieruniu Starym.

2. Hufiec Imielin — d. h. im. Poniatowskiego w Lędzinach.

3. Hufiec Katowice — Krąg st. harc. Księży kapelanów w Katowicach.

4. Hufiec Katowice II — Komenda Hufca Harcerzy.

5. Hufiec Katowice III — Komenda Hufca Harcerzy.

6. Hufiec Katowice IV. — Komenda Hufca Harcerzy.

7. Hufiec Nowy Bytom — d. z. Dzielnych Kolejarczyków w Chebziu.

8. Hufiec Nowy Bytom — d. z. Karzełków w Chebziu.

9. Hufiec Rybnik — Krąg st. h. bez patrona w Niedobczycach.

10. Hufiec Świętochłowice — Komenda Hufca Harcerzy.

11. Hufiec Cieszyn II. — Komenda Hufca Harcerzy.

12. Hufiec Cieszyn II. — d. h. w Żukowie Dolnym — drużynowy Matuszek.

13. Hufiec Cieszyn II. — d. h. w Cierlicku Górnym — drużynowy Fojcik.

14. Hufiec Cieszyn II. — d. h. w Mostach — drużynowy Hóta.

15. Hufiec Cieszyn II. — d. h. rzemieślników w Cieszynie — drużynowy Mucha.

16. Hufiec Jabłonków — Komenda Hufca Harc,

17. Hufiec Jabłonków — d. h. w Jabłonkowie — drużynowy Janas.

18. Hufiec Jabłonków — d. h. w Gródku — drużynowy Ciasnocha.

19. Hufiec Jabłonków — d. h. w Bystrzycy.

20. Hufiec Karwina — d. h. w Olbrachcicach.

21. Hufiec Orłowa — d. sk. bez patrona w Pietwałdzie.

22. Hufiec Orłowa — d. sk. bez patrona w Dąbrowie.

23. Hufiec Orłowa — dr. h. im. Żwirki w Pietwałdzie.

24. Hufiec Orłowa — d. h. bez patrona w Dąbrowie.

25. Hufiec Trzyniec — Komenda Hufca Harcerzy.

26. Hufiec Trzyniec — d. h. w Ropicy — drużynowy Franek.

27. Krąg st. h. przy Seminarium Duchownym w Krakowie.

c) Zawieszam z braku wyjaśnień Hufcowych aż do nadesłania zestawienia lub usprawiedliwienia się:

1. Hufiec Imielin — d. h. im. Mickiewicza w Hołdunowie.

2. Hufiec Imielin — Krąg st. h. Żubrów w Bieruniu Nowym.

3. Hufiec Imielin — d. zuch. Białych Indian w Imieliniu.

4. Hufiec Imielin — d. zuch. Dzielnych Indian w Hołdunowie.

5. Hufiec Katowice I. — d. zuch. Młodych Indian w Katowicach.

6. Hufiec Katowice I. — d. zuch. Indian w Katowicach.

7. Hufiec Katowice I. — d. zuch. Białych Orłów w Katowicach.

8. Hufiec Katowice I. — d. zuch. Wesołych w Katowicach.

9. Hufiec Katowice I. — d. zuch. Wytrwałych w Katowicach.

10. Hufiec Katowice I. — d. zuch. Wyrwidębów w Katowicach.

11. Hufiec Katowice II. — d. zuch. Młodych Wilków w Katowicach.

12. Hufiec Katowice II. — 23. d. h. im. Zgrzebnioka w Katowicach II.

13. Hufiec Katowice II. — Krąg st. h. bez patrona w Małej Dąbrówce.

14. Hufiec Katowice II. — d. zuch. Wesołych Zuchów w Bogucicach.

15. Hufiec Katowice III. — d. zuch. bez godła w Dębie.

16. Hufiec Knurów — d. h. im. Jagiełły w Szczygłowicach.

17. Hufiec Knurów — d. h. im. Kościuszki w Wilczy.

18. Hufiec Knurów — Krąg st. h. Watra w Leszczynach.

19. Hufiec Knurów — Krąg st. h. bez patrona w Szczygłowicach.

20. Hufiec Knurów — d. z. Wesołych Wilczków w Czuchowie.

21. Hufiec Lubliniec — 2. d. h. im. Mickiewicza w Lublińcu.

22. Hufiec Lubliniec — d. h. im. Kościuszki w Kaletach.

23. Hufiec Lubliniec — d. h. próbna w Ostrowie.

24. Hufiec Lubliniec — d. h. im. Ligonia w Lisowie.

25. Hufiec Lubliniec — d. h. im. Sobieskiego w Lubecku.

26. Hufiec Lubliniec — d. h. im. Poniatowskiego w Psarach.

27. Hufiec Lubliniec — d. h. im. Kościuszki w Wożnikach.

28. Hufiec Lubliniec — d. z. Leśnych duszków w Kaletach.

29. Hufiec Mikołów — d. h. im. Ligonia w Zawiści.

30. Hufiec Mysłowice — d. zuch. Dzielnych Ślązaków w Myslowicach.

31. Hufiec Nowa Wieś — 1. d. h. im. Lisa Kuli w Bielszowicach.

32. Hufiec Nowa Wieś — 2. d. h. im. T. Zana w Pawłowie.

33. Hufiec Nowa Wieś — 1. d. h. im. Poniatowskiego w Kłodnicy.

34. Hufiec Nowa Wieś — 4. d. zuch. Wesołych Wilczków w Nowej Wsi.

35. Hufiec Nowa Wieś — d. zuch. Dzielnych w Kończycach.

36. Hufiec Nowy Bytom — 1. d. h. im. Niedurnego w Nowym Bytomiu.

37. Hufiec Nowy Bytom — 3. d. h. im. Pułaskiego w Rudzie.

38. Hufiec Nowy Bytom — Krąg st. h. im. Pułaskiego w Rudzie.

39. Hufiec Pszczyna — 12. d. h. bez patrona w Starej Wsi.

40. Hufiec Rydułtowy — d. h. przy szkole I. w Rydułtowach.

41. Hufiec Rydułtowy — d. zuch. Karzełków w Rydułtowach.

42. Hufiec Rydułtowy — d. zuch. Wesołych Wilczków w Krzyżkowicach.

43. Hufiec Rydułtowy — d. zuch. Lisów w Piecach.

44. Hufiec Siemianowice — Krąg st. h. bez patrona w Bytkowie.

45. Hufiec Siemianowice — Krąg st. h. Zawiszy w Siemianowicach.

46. Hufiec Świętochłowice — 1. d. h. im. Poniatowskiego w Zgodzie.

47. Hufiec Świętochłowice — 3. d. h. im. Żwirki w Hajdukach Wielkich.

48. Hufiec Świętochłowice — 2. d. h. im. Mickiewicza w Lipinach (1. ma tego samego patrona).

49. Hufiec Świętochłowice — d. zuch. Zuchów z nad Rawy w Świętochłowicach.

50. Hufiec Świętochłowice — d. zuch. Koziołków w Chropaczowie.

51. Hufiec Świętochłowice — d. zuch. Brodatych Karlów w Orzegowie.

52. Hufiec Tychy — d. zuch. Wesołych Wilczków w Wartogłowcu.

53. Hufiec Włodzisław — 14. d. h. im. Sobieskiego w Mszanej.

54. Hufiec Włodzisław — d. h. im. Miarki w Jastrzębiu.

55. Hufiec Włodzisław — d. zuch. Słowiańskich Wojów w Radlinie.

56. Hufiec Włodzisław — d. zuch. Leśnych Druhów w Głoszynach.

57. Hufiec Żory — d. zuch. Dzielnych Indian w Strumieniu.

d) skreślam z ewidencji Chorągwi na podstawie stosownych meldunków:

1. Hufiec Bielsko — d. h. Zawiązek w Chybiu — nie pracuje.

2. Hufiec Bielsko — d. h. przy gimnazjum mniejszośc. w Bielsku — nie pracuje.

3. Hufiec Bielsko — d. h. im. Stalmacha w Dziedzicach — identyczna z d. h. w Czechowicach.

4. Hufiec Bielsko — 1. d. h. im. Ks. Skorupki w Komorowicach — nie pracuje.

5. Hufiec Bielsko — d. h. im. Mickiewicza w Starym Bielsku — włączono do 9. d. h. w Bielsku.

6. Hufiec Bielsko — 10. d. h. im. Ks. Londzina w Zarzeczu — rozwiązana.

7. Hufiec Bielsko — d. zuch. Leszczyńskich Wiewiorek w Bielsku — nie wykazuje żywotności.

8. Hufiec Bielsko — d. zuch. Dzielnych Rycerzy w Aleksandrowicach — nie wykazuje żywotności.

9. Hufiec Bielsko — d. zuch. Leszczyńskich Górników w Czechowicach — nie wykazuje żywotności.

10. Hufiec Bielsko — d. zuch. Słoni Bożych w Komorowicach — nie wykazuje żywotności.

11. Hufiec Bielsko — d. zuch. przy d. h. w Zabrzegu — nie wykazuje żywotności.

12. Hufiec Brzeziny — d. zuch. Dzielnych Zuchów w Piekarach — na wniosek Hufcowego.

13. Hufiec Chorzów — Krąg st. h. im. Poniatowskiego w Chorzowie — nie istnieje.

14. Hufiec Chorzów — d. zuch. Leśnych Zuchów w Chorzowie — zlikwidowała się.

15. Hufiec Chorzów — d. zuch. Dzielnych Kogutków w Chorzowie — zlikwidowała się.

16. Hufiec Cieszyn — d. h. szkolna w Wiśle — na wniosek hufcowego.

17. Hufiec Cieszyn — d. h. im. Kościuszki w Cieszynie — na wniosek hufcowego.

18. Hufiec Cieszyn — Krąg st. h. bez patrona w Cieszynie — na wniosek hufcowego.

19. Hufiec Cieszyn — d. zuch. Tarkowskiego w Cieszynie — nie pracuje.

20. Hufiec Cieszyn — d. zuch. Goleszowskich Zuchów w Goleszowie — nie pracuje.

21. Hufiec Cieszyn — d. zuch. Lwów w Nierodzimiu — nie pracuje.

22. Hufiec Cieszyn — d. zuch. Białych Orłów w Skoczowie — przeszli do harcerzy.

23. Hufiec Cieszyn — d. zuch. Góralczyków w Ustroniu — nie pracuje.

24. Hufiec Cieszyn — d. zuch. Leśnych Duszków w Marklowicach — przeszli do harcerzy.

25. Hufiec Janów — d. zuch 1. Białych Indian w Nikiszowcu — na wniosek hufcowego.

26. Hufiec Janów — d. zuch. Dzielnych Zuchów w Szopienicach — na wniosek hufcowego.

27. Hufiec Janów — d. zuch. Rycerzy w Szopienicach — ident. z d. zuch. Dzielnych Rycerzy.

28. Hufiec Katowice IV. — 12. d. h. im. Żółkiewskiego w Katowicach — nie pracuje.

29. Hufiec Katowice IV. — 10. d. h. im. Pułaskiego w Panewniku — nie pracuje.

30. Hufiec Katowice IV. — Krąg st. h. im. Zgrzebnioka w Ligocie — nie pracuje.

31. Hufiec Katowice IV. — d. zuch. Białych Orłów w Ligocie — nie pracuje.

32. Hufiec Mikołów — d. h. im. Skargi w Mokrem — nie pracuje.

33. Hufiec Mikołów — d. h. im. Czarneckiego w Ornontowicach — nie pracuje.

34. Hufiec Mikołów — d. zuch. Niezwyciężonych w Mikołowie — przeszli do harcerzy.

35. Hufiec Mikołów — d. zuch. Skarbników w Łaziskach Górnych — zlikwidowano.

36. Hufiec Mikołów — d. zuch. Młodych Indian w Orzeszu — przeszli do harcerzy.

37. Hufiec Mikołów — d. zuch. Czujnych Zuchów w Piotrowicach — zlikwidowano.

38. Hufiec Mikołów — d. zuch. Rycerzy w Gostyniu — zlikwidowano.

39. Hufiec Mikołów — d. zuch. przy 1. d. h. w Mikołowie — przeszli do harcerzy.

40. Hufiec Mysłowice — d. h. im. Lisa Kuli przy szkole VII w Mysłowicach — ident. z 9. d. h. Mysłowice.

41. Hufiec Mysłowice — d. h. zawiązek w Słupnej — ident. z 8. d. h. Mysłowice.

42. Hufiec Nowy Bytom — d. zuch. Indian II. w Rudzie — nie istnieje.

43. Hufiec Nowy Bytom — d. zuch. Strażników w Rudzie — nie istnieje.

44. Hufiec Nowy Bytom — d. zuch. Indian w Rudzie — nie istnieje.

45. Hufiec Nowy Bytom — d. zuch. przy 5 d. h. w Rudzie — nie istnieje.

46. Hufiec Nowy Bytom — d. zuch. Samodz. Strażników w Rudzie — nie istnieje.

47. Hufiec Pszczyna — d. h. im. Dąbrowskiego w Pszczynie — zlikwidowano w X. m. 1938 r.

48. Hufiec Pszczyna — d. h. im. Beniowskiego w Górze — nie pracuje.

49. Hufiec Pszczyna — 6. d. h. im. B. Chrobrego w Pszczynie — ident. z 3. d. h. w Pszczynie.

50. Hufiec Pszczyna — d. zuch. Rycerzy w Pszczynie — ident. z d. zuch. Indian.

51. Hufiec Pszczyna — d. zuch. Śmiałych Indian w Czarkowie — przeszli do harcerzy.

52. Hufiec Pszczyna — d. zuch. bez godła w Łące — przeszli do harcerzy.

53. Hufiec Pszczyna — d. zuch. Mohikan w Kobielicach — przeszli do harcerzy.

54. Hufiec Rybnik — d. . im. Miarki w Golejowie — włączona do 11. d. h. Wielopole.

55. Hufiec Rybnik d. zuch. przy 1. d. h. w Rybniku — nie istnieje.

56. Hufiec Siemianowice — 2. d. im. Kościuszki w Bytkowie — rozwiązała się.

57. Hufiec Siemianowice — 2. d. zuch. w Siemianowicach — nie istnieje.

58. Hufiec Tarn. Góry — d. zuch. przy d. h. im. Żółkiewskiego w Radzionkowie — identyczna z d. zuch. Rusałków.

59. Hufiec Tychy — d. h. im. Małkowskiego w Wartogłowcu — nie istnieje.

60. Hufiec Tychy — d. zuch. Żwakowskich Zuchów w Żwakowie — nie istnieje.

61. Hufiec Tychy — d. zuch. Krasnoludków w Jaroszowicach — nie istnieje.

62. Hufiec Tychy — d. zuch. Krasnoludków w Murckach — przeszli do harcerzy.

63. Hufiec Żory — d. zuch. Dzielnych Zuchów w Rogoźnej — rozwiązane.

64. Hufiec Karwina — d. h. w Błędowicach Dolnych — nieczynna.

13. Różne.

1. W związku z treścią Regulaminu drużyn, znoszę w układzie rozkazu Kdy Chor. Harcerzy w części „Zmiany organizacyjne“ pkt „e” pt. w Gromadach.

2. Zwracam uwagę Druhów Hufcowych, Kierowników Kręgów i Drużynowych na okólnik Zarządu Okręgu (Str. 2 i 3.) w sprawie warunków przyjęcia do zakładów i fabryk przemysłu wojennego.

Ze swej strony proszę o poważne potraktowanie sprawy.

14. Sprostowanie.

W terminarzu prac Komendy Śląskiej Chorągwi Harcerzy na rok 1939 (Biuletyn Nr 10, XII. 1938) mylnie podano na kwiecień 1939 (dzien 3 i 4) „Złaz starszoharcerski w Murckach wzgl. w Orzeszu“.

Punkt ten należy skreślić.

Złaz jest przewidziany na czerwiec tegoż roku.

CZUWAJ!

Komendant Śl. Chorągwi Harcerzy:

(—) *Dr Bielec Józef*
harcmistrz

OKÓLNIK
Komendanta Śląskiej Chor. Harcerzy l. 38 z dn. 10. III. 1939 r.
w sprawie odprawy Kierownictw imprez akcji letniej.

Odprawa odbędzie się w drugie święto Wielkiej Nocy, w dniu 10-go kwietnia 1939 r.

Zbiórka uczestników o godz. 7,30 w Gimnazjum Państwowym przy ul. Mickiewicza. Udział w mszy św. wspólny. Zamknięcie odprawy nastąpi około godz. 17-tej. Tani bufet na miejscu.

W odprawie powinni wziąć udział:

a) wszyscy przewidziani Komendanci imprez akcji letniej,
b) wszyscy instruktorzy mianowani, którzy zgłosili lub zgłoszą gotowość do wizytowania imprez akcji letniej,
c) wyznaczeni dla każdego z 11 obwodów Z. H. P. Okręgu Śląskiego instruktorzy, którzy mają objąć kierownictwo kursów gospodarki obozowej i wychowania fizycznego — zgodnie z Okólnikiem L. 35 Komendanta Śl. Chorągwi z dnia 25. I. 1939 r. — biuletyn nr 1 —, styczeń 1939 r. — razem 22 instruktorów.
d) członkowie Komend imprez akcji letniej, a to: oboźni, skarbnicy, kucharze, gospodarze żywnościowi i gospodarze sprzętowi.

Wydział Obozów nie zatwierdzi imprez, w których conajmniej 2 członków Komendy nie było uczestnikami odprawy.

Szczegółowy program odprawy ogłoszony będzie na miejscu.

Najdalej do 23 marca br. należy w Komendzie Chorągwi przez Komendy Hufców zgłosić zapotrzebowanie na ulgowe bilety kolejowe z podaniem nr. legitymacji członka organizacji p. w., nazwiska, imienia, wieku i adresu uczestników odprawy.

C z u w a j !

Kier. Wydziału Obozów: (—) *Jerzy Lis* *hafcmistrz*

Komendant Śl. Chor. Harc.: *(—) Dr. J. Bielec* *harcmistrz*

OKÓLNIK
Komendanta Śl. Chorągwi Harcerzy l. 39 z dnia 14. III. 1939 r.
w sprawach zuchowych.

Krąg Rady.

W dniu 15 kwietnia 1939 r. odbędzie się zebranie Kręgu Rady Śl. Chorągwi Harcerzy w Ośrodku Harcerskim w Wielkich Górkach. Początek o godz. 18.30.

Koszta uczestnictwa łącznie z całkowitym wyżywieniem wynoszą 2,— zł. Należy z sobą przywieźć bieliznę pościelową (2 prześcieradła konieczne). Ośrodek wypożycza za opłatę 1,— zł.

Wyjazd z Katowic przez Bielsko nastąpi o godzinie 15,23.

P r o g r a m z e b r a n i a :

18.30 Udział w kominku zuchowym.
19.30 Wspólna kolacja.
20.00 Otwarcie zebrania:
a) sprawozdanie z pracy namiestników, (na załączonych drukach)
b) sprawozdanie Kier. Wydziału i dyskusja,
c) omówienie programu pracy Wydziału na rok bieżący,
d) wolne głosy i zakończenie.

Odprawa drużynowych.

W dniu 16 kwietnia 1939 r. odbędzie się wiosenna odprawa wszystkich drużynowych zuchów oraz członków Kręgu Rady Śl. Chorągwi Harcerzy w Domu Zuchów Ośrodka Harcerskiego w Wielkich Górkach.

Koszta udziału łącznie z całkowitym utrzymaniem wynoszą 2,— zł.

Wyjazd z Katowic przez Orzesze-Żory o godz. 5.59.

Program odprawy:

7.45 Wspólne śniadanie.

8.30 Nabożeństwo w kaplicy Ośrodka.

9.15 Otwarcie odprawy:

a) referat: Nowe gwiazdki zuchowe, — hm. Jędrzejczyk Emil

b) wytyczne Wydziału Zuchów — phm. Marek Alojzy,

c) sprawy akcji kobiet pracuj. w ruchu zuchowym — dz. Rostkowa Irena,

d) dyskusja.

11.30 Zwiedzanie Ośrodka Harcerskiego.

12.30 Obiad.

13.45 Nowości — tańce i pieśni zuchowe.

16.00 Wspólny podwieczorek.

17.00 Zakończenie odprawy.

Ze względu na zarezerwowane miejsca noclegowe dla członków Kręgu Rady, zechcą dh. przyjechać dopiero w niedzielę w godzinach rannych.

Uczestnicy korzystają z 75% zniżek kolejowych.

Namiestnicy.

Druhowie namiestnicy nadeślą zgłoszenia na odprawy w nieprzekraczalnym terminie do 4 kwietnia 1939 r. uwzględniając następujące dane:

a) nazwisko i imię uczestnika,

b) dokładny adres,

c) nr legit. pw. i wf.,

d) stację wyjazdową.

Opłatę należy złożyć w całości na ręce dh. phm. Mikuły Jana bezpośrednio po przybyciu do Ośrodka.

Zgłoszenia nadesłane po terminie uwzględnione nie będą.

Skład Kręgu Rady.

W skład członków Kręgu Rady Śl. Chorągwi Harc. na rok 1939 wchodzą: dz. Rostkowa Irena, dz. Onakówna Józefina, hm. Apollo Tadeusz, hm. Jędrzejczyk Emil, hm. Łaciak Leon, hm. Miodyński Marian, hm. Piechaczek Teodor, hm. Ratajczak Zygmunt, hm. Wojciechowski Stanisław, hm. Zaparł Władysław, phm. Chrobok Konrad, phm. Bojdoł Jan, phm. Böhm Jan, phm. Chowański Emil, phm. Dutko Stanisław, phm. Hałas Alojzy, phm. Jureczko Jan, phm. Kret Jan, phm. Marek Alojzy, phm. Mikuła Jan, phm. Nieszporek Alojzy, phm. Sapa Stanisław, phm. Śnieżyński Albin, phm. Sopora, phm. Sperling, phm. Sporysz Czesław, phm. Stala, phm. Latoń Jerzy, phm. Szyler Władysław, Bann Antoni, Farola Hugon, Hapeta Stefan, Kuźmierski Jan, Nadolski Jan, Nowak Karol, Sochor Jan, Wawrzyniakówna Waleria, Szczepanik Tadeusz, Wilczek Maksymilian.

Akcja gospodarcza Organizacji Harcerzy.

Cała organizacja Harcerzy bierze udział w akcji gospodarczej. Najbliższym celem tej akcji jest zdobycie „Żelaznego Funduszu" dającego podwaliny pod przyszłe prace. Znana jest wszystkim zbiórka cegiełek na „Fundusz Żelazny." W tej akcji nie może oczywiście braknąć drużyn i instruktorów zuchowych. Zdając sobie sprawę z możliwości finansowych druzyn zuchów, Główna Kwatera Harcerzy ustaliła cegiełki zuchowe w wysokości 5,— zł, które mogą nabywać drużyny zuchów, bądź to przesyłając całą kwotę na konto czekowe P. **K. O. Nr 27 037 Związek Harcerstwa Polskiego - Główna Kwatera Harcerzy - Fundusz Żelazny i Gospodarczy Harcerzy - Warszawa,** bądź to nadsyłając do Głównej Kwatery Harcerzy uzbieraną w większej ilości cynfolię lub znaczki pocztowe polskie (za 1 kg. G.K.H. płaci 4 zł). W ten sposób drużyny zuchów mają możność zorganizowania wśród zuchów akcji zbiórkowej, co ma duże znaczenie wychowawcze, zwłaszcza jeżeli się odpowiednio przygotuje zuchów, a jednocześnie mogą w ten sposób przyczynić się do utworzenia Funduszu Żelaznego, z którego dobrodziejstwa przede wszystkim one będą w przyszłości korzystać.

Kurs dla kierowników kolonii zuchowych.

Główna Kwatera Harcerzy — Ośrodek Harcerski w Wielkich Górkach organizuje kurs dla kierowników kolonii zuchowych w czasie od 30 maja do 8 czerwca b. r. Opłata za kurs wynosi 20,— zł. Niepracujący otrzymuje zniżkę. Uczestnicy korzystają z 75% indywidualnych zniżek kolejowych.

Udział w kursie winni wziąć wszyscy drużynowi, którzy zamierzają w lecie urządzić kolonie zuchowe.

Zgłoszenia drogą służbową należy przesyłać do 15 maja b. r.

CZUWAJ!

Kier. Wydz. Zuchów:
(—) *Marek Alojzy*
podharcmistrz.

Kom. Śl. Chor. Harc.
(—) Dr. Józef Bielec
harcmistrz.

Wskazówki metodyczne i organizacyjne.

Co i jak zrobić na św. Jerzego.

Niedługo już do 24 kwietnia — jest to dzień patrona całego skautingu. Wszędzie, nietylko w związkach katolickich, obchodzi się dzień ten bardzo uroczyście, zależnie od przywiązania skautów do swego świętego patrona i od ich inicjatywy. Nie wszędzie będzie mógł brać udział w tej uroczystości kapelan, choć to jest świętym obowiązkiem każdego księdza kapelana a tymwięcej księdza-harcerza. Toteż drużynowi i instruktorzy sami muszą mieć w zapasie kilka na ten dzień pomysłów. Dobrze by było urządzić w wigilję uroczystości wieczorem krótkie nabożeństwo w kościele: jeśli jest ksiądz to $^1/_2$ godzinna adoracja przed wystawionym Przenajświętszym i krótkie przemówienie, jeśli księdza niema to po krótkiej adoracji w kościele, przeczyta instruktor parę urywków z Ewangelii lub jakiejś budującej książki. W nocy o godz. 24,00 najlepiej urządzić przyrzeczenie lub powtórzenie przyrzeczenia przez całą drużynę i to gdzieś w ustronnej kaplicy lub w polu gdzieś pod krzyżem polnym, dokąd wszyscy schodzą się w głębokiem milczeniu.

W samą uroczystość należałoby przystąpić wczas rano gremjalnie do Stołu Pańskiego, a kończy uroczystość poważna zbiórka całych szczepów z udziałem K. P. H. i rodziców.

Tu należy wygłosić gawędę o św. Jerzym i to zależnie od wieku chłopców. Młodzieży harcerskiej mówić o bohaterskim życiu i śmierci, o obronie ukochanego ideału naszego św. Patrona, starszym mówić o potrzebie realizowania w własnym życiu programów: etycznego i społecznego. O potrzebie zdobywania wiedzy religijnej życia nadprzyrodzonego w życiu prywatnym, codziennym i społecznym. Materiał znaleść można wszędzie, gdzie się tylko popatrzysz, w życiu własnym, w życiu chłopców, no i ostatecznie w książkach.

(—) *Ks. Sławik Bonifacy*
harcmistrz

„Ruch, Zdrowie, Siła . . ."

MOTTO:

Gry na wolnym powietrzu, połączone z odpowiednim odpoczynkiem — oto to, co daje chłopcu zdrowie i siłę w sposób naturalny a nie sztuczny.
(B. P. Wskazówki dla skautmistrzów...

Druhu Drużynowy!

Śniegi już dawno zniknęły. Cudną murawą zazielenią się boiska i kusić będą Twoich chłopców — zdrowych i spragnionych ruchu.

Czyś już o tym pomyślał?

Przecież pamiętasz jeszcze, Druhu Drużynowy, z własnych przeżyć sportowych, — jaka radość rozpierała Ci serce, kiedy silnym uderzeniem ściąłeś piłkę wysoko ponad siatką lub tuż pod nogi bezradnego przeciwnika! Albo gdy wypuszczona z ręki piłka zatrzepotała w siatce ku utrapieniu bramkarza! A kiedy po zgrabnym wyskoku wsunąłeś piłkę lekko w sam środek kosza — pamiętasz jakeś się cieszył?

Przyznasz, były to mocne i piękne przeżycia.

Silną, nierozerwalną nicią przyjaźni związali się wszyscy zawodnicy sportowej drużyny, której byłeś członkiem. Byliście zżyci i zgrani. Przyjaźń zadzierzgnięta na boisku poszła z Wami w życie.

Druhu Drużynowy! czyś zastanowił się nad tym co zrobisz, żeby Twoim chłopcom w tym roku dużo podobnych przeżyć zapewnić?

Pomyśl o tym. Bo jeśli ty tego nie zrobisz, chłopcy o tym pomyślą sami. Rzecz jasna nie zawsze z korzyścią dla siebie i drużyny.

Będą ci uciekać z nudnych zbiórek na boiska, do piłki silniejszej stokroć od magnesu, do ruchu, do walki.

Nie miej im tego za złe. Ciesz się raczej z tego, że są zdrowi, silni i ruchu spragnieni.

Będą ci uciekać. Sprawniejsi skauci pójdą do klubów sportowych. Zmanierują się. Stracisz wpływ na nich i cała Twoja praca włożona w urabianie ich światopoglądu pójdzie na marne.

A może, — w niektórych ośrodkach — chłopcu podsunie piłkę jakiś „Jugendkraft" czy inny „A. T. V."? Pomyśl!

Opracuj sobie dokładny plan pracy sportowej w drużynie. Przemyśl wszystko dokładnie, bo to nie takie proste.

Rozmawiałem niedawno z jednym drużynowym. Pytałem się go jak rozwiązuje w drużynie sprawę sportu dla chłopców.

„Grają w siatkówkę przed, a czasami i po zbiórce"— odpowiada. To był cały program sportowy drużyny. Więcej mi druh drużynowy powiedzieć nie umiał na ten temat.

Przecież przyznacie, że to za mało, że to niczego nie rozwiązuje.

Bo pomyślcie chłopcy grają przed zbiórką. Klepią piłkę w ubraniach, w butach, ba w kołnierzykach nawet. Dobrze, jeśli któryś marynarkę zdejmie. A potem w zapoconej bieliźnie biorą udział w zbiórce. Druhu Drużynowy, a gdzie higiena? Przecież to więcej szkody niż pożytku, z tak pojętego „wychowania fizycznego". Każdy chłopak cośkolwiek się na rzeczy znający, skrzywi się niemiłosiernie. I oczywiście z miejsca się zniechęci do takiego „harcerskiego" sportu, bo starszy chłopiec chce prawdziwego sportu w harcerstwie. Chce popisać się swą dzielnością walcząc i zwyciężając w barwach drużyny a w programie pracy drużyny, chce ujrzeć czas poświęcony rzetelnej zaprawie do tej walki.

Chce by, się znalazł ktoś w drużynie, ktoby pomógł w polepszeniu jego wyników sportowych, w zdobywaniu techniki w grach sportowych itd.

Tego żądają chłopcy w każdej drużynie.

I dlatego pytam się Druhu Drużynowy, co zrobisz, w roku bieżącym:

1. żeby powstał w twojej drużynie, porządny zespół sportowy ?
2. żeby którego ze starszych, a zaawansowanych w sporcie chłopców wyszkolić na „przodownika w. f." w drużynie ?
3. żeby każdy członek zespołu sportow. drużyny posiadał kompletny kostium sportowy (spodenki, koszulka, pantofle - jednolite w całej drużynie)?
4. żeby zespół sportowy drużyn urządzał regularne zbiórki sportowe i wziął udział w zawodach sportowych hufca, chorągwi i innych ?

Jeśli w pracy nad w. f. w drużynie napotkasz na trudności — zażądaj pomocy od referenta w. f. przy komendzie hufca, lub napisz, względnie sam przyjedź do Kom. Chorągwi. Rada się znajdzie.

C Z U W A J !

Kier. Wydz. W. F.
(—) *Krawczyk W.*
podharcmistrz

WYDAWNICTWA SPORTOWE

Każdy kapitan sportowy H. K. S'u i każdy kierownik zespołu sportowego drużyny winień postarać się, by w bibliotece hufca i drużyny znalazła się książka p. t.:

„Zasady nauczania sportu"

Autorzy: B. Daszkiewicz i J. Flisak.
Wydawnictwo: Główna Księgarnia Wojskowa.
Cena: 2.— zł.

Książka ta jest doskonałym podręcznikiem sportowym i zawiera wiadomości ze wszystkich prawie dziedzin sportu.

Każda harcerska jednostka sportowa winna ponadto prenumerować

tygodnik „SPORT SZKOLNY",

najpoczytniejsze pismo sportowe dla młodzieży. W „Sporcie szkolnym", każdy kierownik w. f. znajdzie dużo wskazówek dla siebie.

Adres: redakcji i administracji: Warszawa, ul. Myśliwiecka 3. — Cena pojed. nr. 10 gr.

Druhu Drużynowy!

Czy wpłaciłeś już pogłówne za 1939 rok?

a) do 31-go marca wpłać połowę,

b) resztę zaś do 15-go maja br.

Pamiętaj o tych datach — bo będziesz miał kłopoty z uzyskaniem zezwolenia na obóz.

Akcja letnia.

„Nie jest harcerzem, kto co najmniej tygodnia w roku nie spędził w obozie“ mówi stare nasze hasło. Każda więc jednostka, która chce się wywiązać ze swoich zadań, musi urządzić przynajmniej jedną z imprez akcji letniej. W najgorszym razie drużyny młode i słabe mogą porozumieć się z sąsiednimi jednostkami i urządzić obóz czy kolonię wspólnie. Jednostki silne, kierowane przez wodzów zaradnych potrafią same urządzić obóz czy kolonię dla swych członków. Wiemy, że na urządzenie imprezy akcji letniej potrzeba: 1. funduszów, 2. sprzętu, 3. uczestników.

A więc fundusze — skąd ich wziąść, skoro środowisko zupełnie biedne i bez wszelkiej pomocy? Po zastanowieniu się zobaczymy, że przeszkody te pokonamy — nie są one wcale tak groźne. Czy to koniecznie trzeba obozować kilka tygodni — skoro minimum imprezy to pięć dni przy udziale 5-ciu uczestników. Tydzień urlopu w lecie może otrzymać pracownik biurowy czy fizyczny, handlowiec czy rzemieślnik. Ustalamy więc, że o uczestników nie trudno. Przeszkoda jedna obalona.

Niestety nie ma dostatecznej ilości sprzętu do obozowania — nie ma wcale namiotów. I na to znajdzie się rada. Jednostki mogą zamiast obozu urządzić kolonie. Nie trudno nająć pokoje w szkole lub u gospodarza, dosyć obszerne a impreza musi być. Sprzęt: zrób — wodzu — spis tego, co będziesz potrzebował do przeprowadzenia zajęć przewidzianych w programie imprezy; zobacz i zaznacz co drużyna ma własnego a czego nie ma. Odczytaj braki na zbiórkach a na pewno zgłoszą się chętni członkowie, którzy jakiś „widelec do mięsa“ czy „kilof“ lub „siekierę“ wypożyczą. Wspólne starania i zapobiegliwość usuną kłopoty sprzętowe.

Najtrudniej o fundusze na wyżywienie, opał, dzierżawę i przejazdy kolejowe. Tu należy wspomnieć dawniejsze kalendarze harcerskie, gdzie starania o fundusze na obóz letni rozłożono na cały rok. Czy organizowałeś zabawę karnawałową, przedstawienia amatorskie, wyświetlenie filmu harcerskiego lub innego? Czy projektujesz zabawę wiosenną i letnią? Czy uruchomiłeś strzelnicę, lodowisko? Czy zainteresowałeś Koło Przyjaciół sprawą akcji letniej? Czy zachęcałeś chłopców do oszczędzania i czy kontrolujesz wzrost oszczędności?

Pamiętaj, na fundusze trzeba zapracować; z nieba nie spadają.

Zrobiłem co mogłem — powiesz — a jednak to wszystko za mało. Na wyjazd nie wystarczy.

Otóż — czy musicie koniecznie wyjeżdżać aby obozować? Zamożne drużyny mogą się wybierać w podróże — a imprezę akcji letniej winna urządzić każda jednostka.

Jakto? Jasne i proste — skreślić wyjazd — zrobić półobóz lub półkolonię w swoim środowisku lub w bliskim sąsiedztwie.

Powiecie — to nie warto, to przeciesz nie obóz — tak blisko domu. Otóż są drużyny, które urządziły już przed kilku laty jubileuszowe pół obozy — a zawsze uczestnicy dobrze się czuli i cel zamierzony został osiągnięty.

Najważniejszą rzeczą jest — urządzić koniecznie imprezę letnią i to taką, która nie przysporzy drużynie długów.

Gdyby stosunki wasze nawet tak źle się układały, że absolutnie nie zorganizujecie imprezy stałej, to zorganizujcie przynajmniej zajęcia wakacyjne na kilka godzin dziennie, podczas którego członkowie prosto z zajęć zawodowych przychodzą i nocują wspólnie lub udają się do domu tylko na nocleg.

I takie chwile wspólne w harcerskiej atmosferze braterstwa będą kiedyś dla uczestników miłym wspomnieniem.

Sądzimy, że rzecz przedstawiliśmy Wam zwięźle i jasno, iż nie ma powodów, któreby mogły usprawiedliwić jakąkolwiek jednostkę, że w akcji letniej udziału nie wzięła. Spodziewamy się, też, że zostaliście przekonani i każda drużyna zuchów, harcerzy, skautów i starszych harcerzy złoży **do 5-go maja 1939 r.** w Wydziale Obozów Chorągwi **swoje meldunki przedobozowe dla każdej imprezy jaką projektuje urządzić.**

Wszyscy bez wyjątku muszą wziąć udział w akcji letniej; Harcerze, pionierzy obozownictwa i kolonii, muszą je rozbudować i upowszechnić wśród siebie, aby nie dać wyprzedzić się przez inne organizacje społeczne.

CZUWAJ!

Czarny Kruk i Stary Pies.

Skauci.

Ciasno już w świetlicy.

Szeroki świat wiosennym powiewem wabi i ciągnie ku sobie. Ale jeszcze „święcone“ spożyjemy wspólnie, a potem, potem już nas tu nic niezatrzyma.

Rozpocznie się nasz żywioł — wędrownictwo: i to piesze z plecakiem na barach, i kołowe, kajakowe, a nawet pociągiem.

Dość już siedzenia, gadania i inscenizowania, teraz ruszamy na służbę do drugich, przez wsie i miasta, pola i lasy, ciągle naprzód, w nieznany świąt.

Trzeba jednak dobrze przygotować trasę, obmyśleć noclegi, punkty zaprowiantowania, przemyśleć dokładnie bagaż, a przede wszystkim zastanowić się co będę robił; czy oglądał, podziwiał, czy szukał, wypatrywał, a może zbierał, pracował i studiował.

Dłuższa wędrówka nie powinna przynieść rozczarowań, wynikłych wskutek niedopatrzeń lub niedbalstwa, chyba że wyruszamy na 2-4 godzin w „nieznane“.

Szlaki naszych wędrówek niech obejmą najbliższą okolicę, sięgną poza obręb Śląska, a nawet strzelą czasem za granicę.

Wszędzie nieśmy pogodę i gotowość służby, a sami czerp my zadowolenie i doświadczenie.

Podstawą skautową, zżyciem i wyrobieniem technicznym zaimponować musimy ludziom.

Po powrocie z wędrówki uporządkować zbiory, opisać i złożyć w muzeum drużyny. Większe zdobycze złożyć w darze instytucjom społeczno - kulturalnym.

Czas między jedną wędrówką a drugą, wypełnić pogadankami o doznanych przeżyciach na wycieczce, pracą modelarską, techniczną i specjalizacyjną, oraz wychowaniem fizycznym i ćwiczeniami terenowymi (p.w.). Wszystko celowo, dokładnie i z przemyśleniem. Przykładowy program pracy na najbliższy okres również druhom podaję.

Program pracy

do ewentualnego wykorzystania w zastępach skautów.

	Kwiecień	Maj	Czerwiec
Praca nad sobą (samodoskonalenie).	Wielkanoc - zwyczaje i obyczaje. Spowiedź wielkanocna. Zdobywanie sprawności: fotograf, majster domowy, wynalazca, zbieracz znaczków. Nauka obcego języka.	3 Maj Zesłanie Ducha św. (28-29) Zdobywanie ćwika (3.V.) na 24-godzinnej wycieczce. Zdobywanie sprawności (hodowca gołębi i królików, warsztatowiec, wystawca). Sprawność tłumacza w język. studiowan. w miesiącach poprzednich.	„Polska musi mieć kolonie“ (29. VI.) Zdobywanie sprawności (pierwsza pomoc, służby polowej, wskazidroga, przewodnik po mieście).
Pogotowie do służby.	Trening sportowy i gry ruchowe. Samopomoc wiosenna. 23. IV. — św. Jerzy: ognisko braterskie	Trening sportowy i gry ruchowe. „Dzień na Tropie Przyrody“. (Pokaz biwakowania dla ludzi). Manewry wiosenne (3. V. lub w Zielone Święta). Przygotowanie akcji społecznej i artystycznej na wędrówki między ludzi.	Trening lekkoatletyczny. Zawody sportowe P. O. S. Zawody w biwakowaniu (w hufcu) Przygotowanie akcji społecznej i artystycznej, którą drużyny mają zamiar zrealizować podczas swych obozów i wędrówek letnich.
Poszukiwanie swego miejsca w społeczeństwie.	Praktyczny kurs specjalizacyjny w terenie (łączność, samarytanka, pionierka itd.) Poznanie działalności różnych instytucyj społecznych (bursa, sierociniec). Przygotowania do letnich wędrówek.	Cykl gawęd o wyborze zawodu. C. d. kursu specjalizacyjnego w terenie. Wywiad gospodarczy wsi.	Porady zawodowe. Próba z kursu specjalizacyjnego. Wywiad społeczny wsi. Opracowanie szczegółowego planu obozu lub wędrówek letnich.
Sprawy organizacyjne.	24. III. — 2. IV. — kurs phm. w Górkach Wielkich. „Święcone“ w drużynie. 23. IV. — wysłać życzenia do harcerzy i skautów za granicą. — młodziki próba na wywiadowcę. Naprawa i kompletowanie sprzętu i rzeczy na wędrówki. Przygotuj zastęp na złaz do Górek W. (25. — 29. VI.)	Wystawa Chorągwiana. Wywiad terenu na obóz. 3. V. — wywiadowcy próba na ćwika. 16. V. — 10. VI. — kurs druż. wiejskich w Górkach W. Obmyśl pokazy na złaz do Górek W. (25. — 29. VI.)	25. — 29. VI. Wędrówka — złaz skautów całej chorągwi w Górkach Wielkich. 14. VI. — 7. VII. — kurs druż. wiejskich w Górkach W.

Uwaga! **Uwaga!**

SKAUTING dla chłopców

Lorda Baden Powella, podstawowy podręcznik o skautingu, opatrzony przedmową Naczelnika Harcerzy, inż. Zb. Trylskiego ukazał się już z druku nakładem H.B.W. „Na Tropie” Ska z o. o. Książka ta zawiera 400 str. druku i liczne ilustracje. Oprawa płócienna. Cena 5.— zł. Nabywać i zamawiać można w **Harcerskim Biurze Wydawniczym „Na Tropie“ Ska z o. o.**, Warszawa, ul. Łazienkowska 7. konto w PKO. 62288, lub **w Składnicy Harcerskiej w Katowicach, Francuska 12.**

Referenci drużyn skautowych przy hufcach:

1. Dotychczas nie podały następujące hufce swoich referentów skautów: Bogumin, Cieszyn II, Chorzów, Imieliń, Jabłonków, Janów, Katowice I, III i IV, Knurów, Nowy Bytom, Siemianowice, Skoczów, Świętochłowice, Trzyniec, Wodzisław. Bliższe dane w biuletynie Okr. Śl. Nr. 10. str. 18.
2. Hufce, które jeszcze nie przeprowadziły kursów dla drużynowych skautów wzgl. kursów specjalności, zorganizują je w okresie wiosennym.
3. W dniach od 24. III. — 2. IV. odbędzie się kurs podharcmstrzowski skautowy w Górkach W.
4. W dniu 16. IV. odbędzie się odprawa referentów skautów w Katowicach. Zniżki kolejowe uzyskać można w Komendzie Chorągwi Śląskiej.
5. W dniach 25 — 29. VI. odbędzie się wędrówka — złaz skautów całej chorągwi w Górkach Wielkich, gdzie również odbędzie się odprawa wszystkich kierowników pracy skautowej.
6. W dniu 3 Maja wzgl. Zielonych Świąt zorganizować manewry wiosenne hufca (bieg — harce — specjalizacja — p. w.)
7. W czerwcu zorganizować obóz próbny drużyn hufca, połączony z zawodami w biwakowaniu.

Kierownik Wydziału Skautów:
(—) hm. *Skrzek Józef*

Zasady przechodzenia skautów do kręgu starszoharcerskiego.

Regulamin st. harcerstwa tak ujmuje powyższe zagadnienie :

„Wychowanek drużyny po osiągnięciu 18 lat, czy też po ukończeniu liceum może przejść do kręgu starszoharcerskiego, lub pozostać w drużynie, nie dłużej jednak niż po ukończeniu 21 lat; po osiągnięciu pełnoletności musi przejść do kręgu starszoharcerskiego. Obowiązek ten nie dotyczy wychowanków, którzy uzyskali stopnie instruktorskie, lub pełnią funkcje instruktorskie. Wychowanek drużyny harcerskiej, przechodzący do starszego harcerstwa, zostaje starszym harcerzem z chwilą przyjęcia go przez kierownika kręgu,"

Regulamin ujmuje zatem jedynie najistotniejszy moment przy przechodzeniu wychowanka drużyny do kręgu — granicę wieku. Przejście do starszego harcerstwa jest **obowiązkowe** po osiągnięciu przez harcerza pełnoletności, za wyjątkiem instruktorów, drużynowych i przybocznych. Inne sprawy, jak troska o zakładanie nowych kręgów, przechodzenie do kręgów indywidualnie czy zbiorowo, itp. regulamin, zwyczajem przyjętym w starszym harcerstwie, pozostawia praktyce życiowej.

Stanowcze postawienie granicy wieku w regulaminie, okazało się życiowo konieczne. Niejeden drużynowy niechętnie wypuszczał z drużyny starszych zastępowych, funkcyjnych itp. Nie miał pewności, czy młodsi wynikami pracy dorównają tym starym wygom, co już mają za sobą i kursy i ładne wyniki. Jeśli kogoś chętnie odsyłał do kręgu, to jedynie tych harcerzy, którzy ze względu na brak czasu, brak wyrobienia harcerskiego lub tp. byli mu w drużynie zbędni.

Rezultat — smutny dla kręgu i dla drużyny. Krąg składał się wyłącznie z ludzi nie mogących zajmować stanowisk kierowniczych, cierpiał na brak wodzów i przewodników, praca kulała a równocześnie „stara wiara", najstarsi harcerze szczepu, przestawali być tą zwartą „paką", za jaką zawsze uchodzili — życie słabło. Nie dziw zresztą, boć w kręgu znalazła się ich część tylko, co aktywniejsi pozostali w drużynie.

A drużyna miała wodzów leciwych, doświadczonych i nieraz zawstydzała krąg osiągnięciami technicznymi czy organizacyjnymi, którychby się prędzej po kręgu niż drużynie spodziewać należało. Lecz i tam zaczynało coś być niewyraźnie. Jeden czy drugi zastępowy swym wiekiem, rutyną i łysiną tak zaimponował swym chłopcom, że między nim a zastępem wytworzył się niepożądany dystans. Żaden z chłopców nie śmiałby takiemu zastępowymu powiedzieć „ty". Zastępowy coraz częściej drapał się w świeżą łysinkę, wspominając swoje pierwsze kroki w harcerstwie i porównując je z życiem swego obecnego zastępu. Nie było tak doświadczonych wodzów, wyniki bywały słabsze, ale życie zastępu w tamtych czasach było intensywne, wprost żywiołowe. Częściej bywała zupa z piaskiem, deszcz w namiocie (jeśli wogóle był namiot), ale mimo to, — a może właśnie dlatego — było lepiej.

Jeśli wyjątkowo zastępowym najmłodszego zastępu w drużynie, został jeden ze zdolniejszych „pędraków", to patałaszył ile wlazło, siał zgorszenie wśród podtatusiałych „druhów z rady drużyny", ale czasem on sam i jego zastęp, ucząc się na własnych błędach, stawał się poważnym konkurentem starych asów.

Praktyczny wynik przetrzymywania dorosłych harcerzy w drużynie jest więc taki: starzy zastępowi wychodzą ze swej roli, wypaczają system zastępowy, uniemożliwiają awans i nabywanie doświadczeń młodszym, zdolnym i ambitnym chłopcom. W kręgu natomiast panuje zastój z powodu braku tych ludzi, którzy w drużynie korkują sytuację.

Jedynym wyjściem było tu stanowcze postawienie sprawy w regulaminie, który winien być skrupulatnie przestrzegany.

Przejście starszych harcerzy do kręgu nie jest obecnie trudne. Jeśli w drużynie młodej jest 4 lub więcej harcerzy starszych, to mogą oni założyć krąg. Jeśli to jest drużyna skautów, to chłopcy mogą w niej pozostać do czasu, aż znaczna ich większość przekroczy 18-ty rok życia. Wtedy, najlepiej z początkiem roku pracy, cała drużyna przekształca się w krąg. Jeśli dotychczasowy

podział drużyny na zastępy był racjonalny, można go zatrzymać; jeśli nie, to regulamin st. harc. pozostawia dużą swobodę w doborze form pracy. Przekształcenie drużyny skautów w krąg może być dokonane w sposób uroczysty. **Drużyny skautów przy liceach i średnich szkołach zawodowych nie mogą być przekształcane w kręgi starszoharcerskie.**

A oto najbardziej potrzebne informacje organizacyjne: Przy wstępnych krokach należy się porozumiewać z referentem starszego harcerstwa w hufcu lub z hufcowym. Gdy krąg został już założony, należy o tym donieść drogą służbową przez hufiec do Komendy Chorągwi. Po roku pracy próbnej krąg zostanie zwizytowany i ewent. zarejestrowany w Komendzie Chorągwi. Z tą chwilą krąg uzyskuje prawa statutowe. Kierownik kręgu jest wybierany na rok lub dwa lata i podlega hufcowemu (nie drużynowemu, jak się zdarzało). Wybór kierownika kręgu wymaga zatwierdzenia przez Kom. Chorągwi. Opłaty kręgu: roczna opłata rejestracyjna zł 5,—, pogłówne zł 1,50 rocznie od każdego członka, prócz zarejestrowanych bezrobotnych.

Na koniec jedna uwaga: drużynowy, który oddaje do kręgu harcerza nie mającego conajmniej ćwika, ma się za co rumienić.

Referent programowy wydz. st. harc.
(—) *Wolny Stanisław*
podharcmistrz

NA OKU . . .

Rejestracja.

Dotychczas zarejestrowały się w kierownictwie Harc. Dr. Żeglarskich na rok 1939 następujące jednostki wodne:

1. Krąg Starszoharcerski w Nikiszowcu.
2. Krąg Starszoharcerski w Dąbrówce Małej.
3. 4 Wodna drużyna Skautów w Pszczynie.
4. 9 Wodna drużyna Skautów w Cieszynie.
5. 17 Wodna drużyna Harcerzy w Katowicach.
6. Zastęp wodny przy 13 d. h. im. St. Rogozińskiego w Chorzowie.
7. Zastęp wodny przy 4 d. h. im. Jana Kilińskiego w Cieszynie.

Nie zajerestrowało się jeszcze kilka jednostek wodnych, które przed rokiem pracowały jako wodne — a termin minął 2 miesiące temu. Nowozorganizowane jednostki wodne zgłaszają się do Pilota Chorągwi po karty rejestracyjne i są zobowiązane przez wysłanie tychże zarejestrować się w Gl. Kw. i K. Chorągwi.

Wiosenna odprawa kierowników jednostek wodnych.

Odprawa ta odbędzie się nie w czasie projektowanym (25. III. — Walny Zjazd Śl. Okręgu Z. H. P.) lecz w dniu 30. III. o godzinie 18—stej w lokalu Komendy Chorągwi. Na odprawę zjadą obowiązkowo wszyscy kierownicy jednostek wodnych. Poza nimi mogą być obecni kierownicy pracy harc. interesujący się zagadnieniami pracy wodnej w harcerstwie.

Pismo harc. drużyn wodnych.

Wznowiono wydawanie „Żeglarza" — pisma harcerskich jednostek wodnych. Dlatego każdy zastęp wodny, każda drużyna wodna, powinna zaabonować „Żeglarza" Adres administracji: Warszawa, ul. Nowogródzka nr. 5 m. 6

Prenumerata roczna 3.—zł, półroczna 1,50 zł.

Przygotowania do wystawy chorągwianej.

Na konferencji w dniu 30. III. zostanie omówiona sprawa wystawy jednostek wodnych w ramach wystawy chorągwianej. Każdej jednostce wodnej polecam poczynić już obecnie odpowiednie przygotowania. Materiał informacyjny znajdziecie w numerze 2/39 „Żeglarza".

Na życzenie podaję mój adres, pod którym można wysyłać pisma w sprawach wymagających natychmiastowego załatwienia.

Bujaków, pow. Rybnik.

C Z U W A J !

Pilot Chorągwi Harcerzy:

(—) Morgała Władysław
podharcmistrz

Wielm. Druh

Opłacono gotówką 65%

Adres dla zwrotów:
Z. H. P. — Katowice, ul. Francuska 12

Telef. 346-41.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

UWAGA! UWAGA!

Nowa książka dla Instruktorów!

Na półkach **„Książnicy Atlas"** ukazała się doskonała książka p. t.

Skauting i indywidualność

Książka ta napisana przez H. Boucheta — przełożona na język polski przez M. Ziembińską. Wstęp dostosował znany wszystkim D-h St. Sedlaczek.

Autor książki wykazuje, jak praca prowadzona metodami skautowemi może wpływać i wpływa na indywidualność skauta. Dalej udawadnia, że skauting wychowuje i wyrabia społecznie, dopomaga dziecku by stało się człowiekiem pełnowartościowym. Dalej znajdujemy w książce porównanie metod szkolnych ze skautowymi i podkreślenie wyższości tych ostatnich. Znajdujemy tu też omówienie takich zagadnień jak: karność w drużynach, kwestia starszych chłopców i wpływ przyrody na wychowanie.

Całość książki bardzo ciekawa. Wskazane jest, aby każdy instruktor a nawet i drużynowy książkę tę przeczytał i rozważył. Da ona mu wiele wiadomości nowych a ponadto ciekawych.

Nabyć książkę za zł 5,40 można w Składnicy Harcerskiej **w Katowicach,** ul. Francuska 12.

Kto posiada książkę p. t. „HARCERSTWO ŚLĄSKIE W LATACH 1920 DO 1930"

wydaną w roku 1930 wzgl. 1931 — niech skomunikuje się w tej sprawie z Kierownictwem Kręgu Starszoharcerskiego „Ślęzan" w Wielk. Hajdukach.

Wydawca: Związek Harcerstwa Polskiego, Okręg Śląski, w Katowicach, ulica Francuska 12. — Telefon 346 41.
Redaktor odpowiedzialny: Hm. Karpała Julian, Katowice, ul. Francuska 12.
Tłoczono czcionkami Drukarni „SZTUKA" w Mysłowicach, ulica Powstańców nr. 7 — Telefon nr. 222-71

Biblioteka Śląska